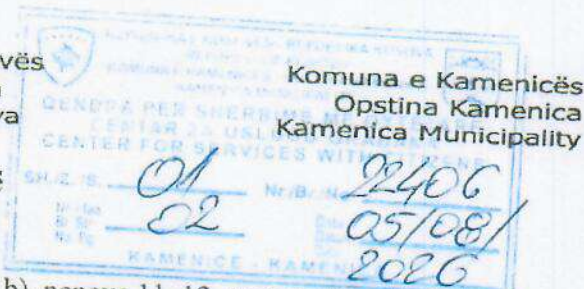

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosova

Kuvendi Komunal në Kamenicë
Më: 05.08.2026

Në mbështetje të nenit 5, shkronja b), neneve 11, 12, paragrafëve 12.1 dhe 12.2, shkronja d), nenit 14, nenit 17, shkronja a), si dhe nenit 40 të Ligjit Nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 28/2008), nenit 17 të Ligjit Nr. 06/L-092 për Dhënien në Shfrytëzim dhe Këmbimin e Pronës së Paluajtshme të Komunës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 10/2019), nenit 17 paragrafi 1 dhe 2 të Rregullores (QRK) Nr. 09/2020 për Përcaktimin e Procedurave të Dhënies në Shfrytëzim dhe Këmbimit të Pronës së Paluajtshme të Komunës, si dhe nenit 3, paragrafi 3.7, nenit 5, paragrafi 5.1, shkronja h), nenit 38, dhe nenit 82 të Statutit të Komunës së Kamenicës Sh.01.Nr.20203, të datës 21.06.2023, Kuvendi i Komunës së Kamenicës, në mbledhjen e rregullt të mbajtur më 31.07.2026, miraton këtë:

VENDIM

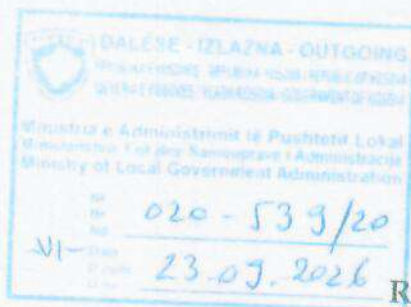
Për formimin e Komisionit për zbatimin e procedurave dhe vlerësimin e shprehjeve të interesit për dhënien në shfrytëzim të pronës së paluajtshme komunale

1. Me këtë Vendim formohet Komisioni për zbatimin e procedurave dhe vlerësimin e shprehjeve të interesit për dhënien në shfrytëzim afatgjatë të pronës së paluajtshme komunale, të evidentuar sipas Certifikatës së Pronësisë me numër P-71107041-01981-1, në Zonën Kadastrale Kamenicë, në vendin e quajtur "Qendra Tregtare Zejtare" pranë hapësirës së Shtëpisë së Kulturës "Isa Kastrati".
2. Komisioni, sipas pikës 1 të këtij Vendimi, përbëhet prej 5 (pesë) anëtarësh, si në vijim:
 - 2.1. Vjollca Kryeziu, përfaqësuese nga Ekzekutivi i Komunës;
 - 2.2. Qendresa Kastrati, përfaqësuese nga Ekzekutivi i Komunës;
 - 2.3. Valmir Ramadani, përfaqësues nga Kuvendi i Komunës;
 - 2.4. Naim Arifi, përfaqësues nga Kuvendi i Komunës;
 - 2.5. Sherafedin Vranja, përfaqësues nga sektori joqeveritar.
3. Detyrat dhe përgjegjësitë e Komisionit për zbatimin e procedurave dhe vlerësimin e shprehjeve të interesit për dhënien në shfrytëzim afatgjatë të pronës së paluajtshme komunale janë: përgatitja e njoftimit publik për shprehjen e interesit, i cili përfshin emrin, përshkrimin, sipërfaqen, destinimin dhe lokacionin e pronës që jepet në shfrytëzim; afatin e dhënies në shfrytëzim të pronës; veprimtarinë që mund të ushtrohet; afatin e fundit për aplikim; vendin ku bëhet pranimi i shprehjeve të interesit, si dhe informacionet shtesë të nevojshme.
4. Obligohen anëtarët e Komisionit që të veprojnë duke u bazuar në dispozitat e Ligjit Nr. 06/L-092 për Dhënien në Shfrytëzim dhe Këmbimin e Pronës së Paluajtshme të Komunës, Rregullores (QRK) Nr. 09/2020 për Përcaktimin e Procedurave të Dhënies në Shfrytëzim dhe Këmbimit të Pronës së Paluajtshme të Komunës, si dhe legjislacionit tjetër në fuqi.

5. Administrata e Komunës i ofron përkrahje administrative dhe teknike Komisionit për zbatimin e procedurave dhe vlerësimin e shprehjeve të interesit për dhënien në shfrytëzim të pronës së paluajtshme komunale.
6. Kuvendi i Komunës së Kamenicës e ruan të drejtën ekskluzive të ndryshimit dhe plotësimit të anëtarëve të Komisionit, kurdoherë që kërkohet.
7. Për zbatimin e këtij Vendimi do të kujdesen anëtarët e Komisionit dhe drejtoritë kompetente të Komunës së Kamenicës.
8. Ky Vendim hyn në fuqi tridhjetë (30) ditë pas dërgimit në autoritetin mbikëqyrës, në përputhje me Ligjin Nr. 08/L-284 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave dhe Rregulloren (QRK) Nr. 02/2026 për Procedurën e Shqyrtimit Administrativ të Akteve të Komunave, si dhe pas publikimit në tabelën e shpalljeve dhe në ueb-faqen zyrtare të Komunës së Kamenicës.

Vendimi u dërgohet: Zyrës së Kryetarit, Zyrës së Nënkryetares, Shërbimit Profesional të Kuvendit, Drejtorive Komunale, Zyrës për përkthime, Zyrës së Informimit, MAPL-së, Anëtarëve të Komisionit dhe QSHQ - Arkivit.

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave
Ministry of Local Government Administration

Për:	Kadri Rrahimaj, Kryetar i Komunës së Kamenicës Arbnore Beqiraj Fera, Kryesuese e Kuvendit të Komunës së Kamenicës
Kopje:	Njesisë për Administrimin e Dokumenteve në MAPL Njesisë për Administrimin e Dokumenteve në Komunë
Përmes:	Elbert Krasniqi, Ministër i MAPL-së Jeton Qela, Sekretar i Përgjithshëm i MAPL-së
Nga:	Erbil Hetemi, Drejtor i Departamentit Ligjor, MAPL
Zyrtarët përgjegjës:	
1. Zyrtari konfirmues i vlerësimit ligjor	Xhevat Tafa, Udhëheqës i Divizionit për Shqyrtimin e Ligjshmërisë së Akteve të Kuvendeve Komunale dhe Akteve të Kryetarit
2. Zyrtari hartues i vlerësimit ligjor	Vjosa Ahmetaj, Zyrtare e Lartë për Shqyrtimin e Ligjshmërisë së Akteve të Komunës
Lënda:	Kërkesë për Rishqyrtim
Lloji i aktit:	Vendim

I nderuar Kryetar,

I nderuar Kryesues,

Në pajtim me nenin 8 dhe 9 të Ligjit Nr. 08/L-284 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave dhe Rregulloren (QRK) Nr. 03/2026 për Procedurën e Shqyrtimit Administrativ të Akteve të Komunave, e në bazë të kompetencave ligjore të Ministrisë të përcaktuara me ligjet bazike dhe Rregulloren (QRK) Nr. 04/2026 për Fushat e Përgjegjësisë Administrative të Ministrive, Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal ka pranuar për shqyrtim të detyrueshëm të ligjshmërisë aktin e komunës si në vijim:

Vendimin Sh.01Nr.22406 për formimin e komisionit për zbatimin e procedurave dhe vlerësimin e shprehjeve të interesit për dhënie në shfrytëzim të pronës së paluajtshme të komunës
I miratuar më datë: 31.07.2026
I parashtruar për shqyrtim në MAPL më datë: 06.08.2026

Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, pas shqyrtimit të përmbajtjes së aktit të komunës si më sipër, vlerëson se akti i komunës është në kundërshtim me dispozitat e legjislacionit në fuqi.

ARSYETIM

MAPL, konstaton se Kuvendi i Komunës së Kamenicës në mbledhjen e mbajtur me datë 31.07.2026 ka miratuar Sh.01Nr.22406 për formimin e komisionit për zbatimin e procedurave dhe vlerësimin e shprehjeve të interesit për dhënien në shfrytëzim të pronës së paluajtshme të komunës.

MAPL, konstaton se Vendimi Sh.01Nr.22406 ka për qëllim formimin e komisionit vlerësues për zbatimin e procedurave dhe vlerësimin e shprehjeve të interesit për dhënien në shfrytëzim afatgjatë të pronës së paluajtshme komunale, të evidentuar sipas certifikatës së pronësisë me numër P-71107041-01981-1, në Zonën Kadastrale Kamenicë, në vendin e quajtur "Qendra Tregtare Zejtare" pranë hapësirës së Shtëpisë së Kulturës "Isa Kastrati", në pronësi të Komunës së Kamenicës, me sipërfaqe të përgjithshme prej 54,260m². Për pronën në fjalë është miratuar Vendimi paraprak Sh.01Nr.22374 për iniciimin e procedurës së shprehjes së interesit për dhënien në shfrytëzim afatgjatë, i cili është në kundërshtim me legjislacionin në fuqi, dhe deri në harmonizim të aktit me legjislacionin në fuqi, nuk mund të konfirmohet ligjshmëria e Vendimit Sh.01Nr.22406.

Bazuar në të lartcekurat Kuvendi i Komunës së Kamenicës duhet të ndërmerr veprime dhe brenda afatit ligjor, prej 30 ditëve, të rishqyrtoj dhe të harmonizoj aktin me legjislacionin në fuqi.

Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, mbetet në dispozicion të Komunës për çfarëdo sqarimi të mëtejshme lidhur me këtë vlerësim.

Republika e Kosovës
Republika Kosovo
Republic of Kosovo

Zyra e Kryetarit

REPUBLICA E KOSOVES - REPUBLIKA KOSOVA REPUBLIC OF KOSOVO	
KOMUNA E KAMENICES - OPSTINA KAMENICA KAMENICA MUNICIPALITY	
QENDRA PER SHERBIME ME QYTETARE CENTAR FOR SERVICES WITH CITIZENS	
SH./Z. /S.	Nr./Br./No.
Nr./faq. Br. Str No Pg	Data Datum Date
02	31202
02	22/10
	2028

Komuna e Kamenicës
Opstina Kamenica
Kamenica Municipality

Në mbështetje të nenit 14 dhe nenit 19, paragrafi 3, të Ligjit Nr. 03/L-233 për Mbrojtjen e Natyrës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 85/2010), nenit 12, paragrafi 12.2, dhe nenit 17, shkronja e), të Ligjit Nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 28/2008), si dhe nenit 70, paragrafi 70.1, shkronja h), dhe nenit 82 të Statutit të Komunës së Kamenicës, Sh.01.Nr.20203, të datës 21.06.2023, bazuar në Elaboratin e hartuar nga Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, në vitin 2026, Kryetari i Komunës së Kamenicës, për mbledhjen e rregullt të Kuvendit të Komunës së Kamenicës, që mbahet më _____ 2026, propozon këtë:

PROPOZIM VENDIM

Për mbrojtjen e vlerës së natyrës: „Kompleksi i Ahut (Fagus sylvatica)” në fshatin Tugjec të Komunës së Kamenicës si Monument i Natyrës

1. Me këtë vendim merret nën mbrojtje vlera e natyrës „Kompleksi i Ahut (Fagus sylvatica)”, që ndodhet në fshatin Tugjec të Komunës së Kamenicës, si Monument i Natyrës i karakterit botanik (në vijim: Monumenti i Natyrës).
 - 1.1. Monumenti i Natyrës përfshin hapësirën përreth tij, me shtrirje prej 12,5 metrash nga të gjitha anët, në një sipërfaqe prej 5 ari.
 - 1.2. Monumenti i Natyrës ka vlera natyrore dhe shkencore, vjetërsi të theksuar dhe vlera të rralla natyrore. Kompleksi i Ahut ndodhet në koordinatat X – 0544996, Y – 4728222, në lartësi mbidetare prej 1046 metrash.
 - 1.3. Lartësia është rreth 25 metra, perimetrat rreth 3.5 metra, diametri i kurorave 15 metra, ndërsa vjetërsia vlerësohet të jetë rreth 350 vjet.
2. Monumenti i Natyrës ndodhet në pronë shoqërore, në parcelën kadastrale nr. P-71107076-01820-0, në Zonën Kadastrale Tugjec, me sipërfaqe prej 56.939 m², e regjistruar si pronë shoqërore në emër të „Rrugë Publike e Pakategorizuar”.
3. Monumenti i Natyrës, sipas kategorizimit të Unionit Ndërkombëtar për Ruajtjen e Natyrës (IUCN), i përket kategorisë III – Monument i Natyrës.
4. Në Monumentin e Natyrës dhe në afërsi të tij, që është pjesë përbërëse e zonës së mbrojtur, nuk lejohen veprimtaritë që rrezikojnë karakteristikat dhe vlerat e tij. Për Monumentin e Natyrës përcaktohet regjimi i mbrojtjes së shkallës së III-të, në kuadër të të cilit përcaktohen masat dhe kushtet e mëposhtme:
 - 4.1. Në Monumentin e Natyrës ndalohen:
 - 4.1.1. Prerja dhe thyerja e degëve, mbledhja e gjetheve dhe e fryteve, kositja e barit, si dhe çdo veprimtari tjetër që ndryshon gjendjen ekzistuese;
 - 4.1.2. Ndezja e zjarrit në sipërfaqen e mbrojtur;
 - 4.1.3. Mbjellja e bimëve me qëllim të gjelbërimit të sipërfaqes së mbrojtur;
 - 4.1.4. Ndryshimi i pamjes së sipërfaqes së mbrojtur;
 - 4.1.5. Grumbullimi i mbeturinave në sipërfaqen e mbrojtur;

- 4.1.6. Kryerja e aktiviteteve të tjera që mund të shkaktojnë ndryshime ose dëmtime të Monumentit të Natyrës;
- 4.1.7. Lëshimi i ujërave të ndotura, si dhe deponimi i mbeturinave dhe i mbetjeve të tjera;
- 4.1.8. Përdorimi i mjeteve kimike për mbrojtjen e bimëve;
- 4.1.9. Ndërimi i kulturës;
- 4.1.10. Mbjellja e bimëve ose ngritja e objekteve që mund të pengojnë pamjen e Monumentit të Natyrës.
5. Monumenti i Natyrës dhe hapësira rrethuese e tij mund të rregullohen dhe të shfrytëzohen për qëllime të prezantimit, me kusht që destinimet e reja të mos e rrezikojnë Monumentin e Natyrës.
- 5.1. Në Monumentin e Natyrës lejohen:
- 5.1.1. Të gjitha masat e mbrojtjes biologjike dhe teknike të Monumentit të Natyrës, sipas kushteve të përcaktuara nga Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe në bazë të projektit për sanimin e gjendjes së Monumentit të Natyrës, si dhe punët teknike që shërbejnë për mbrojtjen e tij.
6. Për zbatimin e masave dhe kushteve të përcaktuara kujdeset Komuna e Kamenicës, përmes drejtorisë përkatëse.
- 6.1. Komuna është e detyruar që:
- 6.1.1. Monumentin e Natyrës ta mbrojë, ta ruajë dhe ta mirëmbajë në përputhje me kushtet e përcaktuara të mbrojtjes;
- 6.1.2. Në rast të paraqitjes së ndryshimeve që mund të shkaktojnë shkatërrimin e Monumentit të Natyrës ose dëmtimin e vlerave të tij të rëndësishme, ta njoftojë menjëherë Institutin e Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës;
- 6.1.3. Të bëjë shënjimin e kufijve të Monumentit të Natyrës, në përputhje me Rregulloren për shënjimin e zonave të mbrojtura.
7. Planet hapësinore dhe urbanistike, projektet, bazat ekonomike-pyjore dhe dokumentet hidroteknike duhet të harmonizohen me masat dhe kushtet për mbrojtjen e Monumentit të Natyrës.
8. Ky vendim hyn në fuqi 30 (tridhjetë) ditë pas dërgimit në organin mbikëqyrës, në përputhje me nenin 8, lidhur me nenin 9, të Ligjit Nr. 08/L-284 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 24/2024), si dhe nenin 8, lidhur me nenin 9, të Rregullores (QRK) Nr. 03/2026 për Procedurën e Shqyrtimit Administrativ të Akteve të Komunave, dhe pas shpalljes publike në tabelën e shpalljeve ose në ueb-faqen zyrtare të Komunës.

Vendimi t'i dërgohet: Zyrës së Kryetarit, Zyrës së Nënkryetares, Zyrës së Informimit, Zyrës së Përkthimeve, DSHPAIE-së dhe QSHQ- arkivit.

Kryetari i Komunës
Kadri Rahimaj

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

MINISTRIA E MJEDISIT, PLANIFIKIMIT HAPËSINOR DHE INFRASTRUKTURËS
MINISTARSTVO SREDINE, PROSTORNOG PLANIRANJA I INFRASTRUKTURE
MINISTRY OF ENVIRONMENT, SPATIAL PLANNING AND INFRASTRUCTURE

AGJENCIA PËR MBROJTJEN E
MJEDISIT TE KOSOVËS

KOSOVSKA AGENCIJA
ZA ZAŠTITU SREDINE

KOSOVO ENVIRONMENTAL
PROTECTION AGENCY

INSTITUTI I KOSOVËS PËR MBROJTJEN E NATYRËS

ELABORAT:

STUDIMI PËR ARSYESHMËRINË PROFESIONALE PËR MARRJEN NË MBROJTJE
TË VLERËS SË NATYRËS: KOMPLEKSI I AHUT (*Fagus sylvatica*) NË FSHATIN
TUGJEC TË KAMENICËS SI MONUMENT I NATYRËS

Prishtinë, 2026

Hyrje

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës është trashëgimtar i Entit të Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës i themeluar me vendimin mbi ndarjen e Seksionit për Mbrojtjen e Natyrës nga Enti i Kosovës për Mbrojtjen e Monumenteve të Kulturës, (GZ. 42/74) dhe ka vazhduar punën me të njëjtin emër sipas ligjit mbi Entin e Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës (GZ. 15/81).

Në vitin 1988 Kuvendi i Kosovës nxjerrë ligjin për Mbrojtjen dhe zhvillimin e vlerave natyrore dhe të vlerave të krijuara me punë të ambientit të njeriut ("GZK"39/88), ku në nenin 78, paragrafi 2, të këtij ligji është përcaktuar veprimtaria e Entit. Në bazë të këtij ligji një vit më vonë Kuvendi i Kosovës nxjerrë Ligjin për Entin e Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe Mjedisit ("GZK" nr. 38/89).

Pas luftës në Kosovë, në vitin 2000 ish-Enti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe Mjedisit regjistrohet në Administratën e Përkohshme civile të OKB-së me emërtim "Instituti për Mbrojtjen e Natyrës dhe Ambientit të Kosovës".

Nga maji i vitit 2000, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës ka vepruar në kuadër të Departamentit për Mbrojtjen e Mjedisit. Ndërsa pas zgjedhjeve të përgjithshme (2001) dhe formimit të organeve qeverisëse të Kosovës, vepron në kuadër të Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor (Rreg. 2001/19 dhe 2002/5).

Aktualisht Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës vepron në kuadër të Agjencisë së Kosovës për Mbrojtjen e Mjedisit, e cila është themeluar duke u bazuar në Ligjin për Mbrojtjen e Mjedisit (Rreg. 2003/9).

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës¹ në kuadër të veprimtarisë së vetë kryen punët profesionale në mbrojtjen e natyrës që kanë të bëjnë me:

- mbledhjen dhe përpunimin e shënimeve lidhur me mbrojtjen e natyrës
- monitorimin e gjendjes së larmisë biologjike dhe peizazhore dhe propozon masat për mbrojtjen e tyre
- hartimin e bazave afatgjata profesionale të mbrojtjes për llojet e bimëve, kërpudhave dhe shtazëve, tipave të vendbanimeve, ekosistemeve dhe peizazheve

¹ Ligji për Mbrojtjen e Natyrës nr. 03/L-233

- përgatitjen e bazave profesionale për mbrojtjen dhe ruajtjen e pjesëve të natyrës, përkatësisht vlerave të natyrës
- hartimin e bazave profesionale për nevojat e përcaktimit të kushteve për mbrojtjen e natyrës, menaxhimin me zonat e mbrojtura dhe shfrytëzimin e të mirave të natyrës
- kryerjen e analizave statistikore dhe unifikimin e rezultateve si dhe hartimin e raportit për gjendjen dhe mbrojtjen e natyrës
- pjesëmarrje në zbatimin e akteve ndërkombëtare në mbrojtjen e natyrës

Në vitin 2023, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, në kuadër të aktiviteteve të tij ka bërë njohjen dhe evidentimin e vlerave të natyrës në territorin e komunës së Kamenicës.

Në janar të vitit 2026, Instituti i ka propozuar Kuvendit Komunal të Kamenicës iniciativën për shpalljen e vlerave të natyrës nën mbrojtje.

Instituti ka grumbulluar të dhënat e nevojshme për hartimin e bazës profesionale për vënien në mbrojtje të vlerave të natyrës në territorin e komunës së Kamenicës.

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës si organ qendror për mbrojtjen e natyrës, ka përgatitur Elaboratin: **Studimi për arsyeshmërinë profesionale për marrjen në mbrojtje të vlerës së natyrës Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec të Kamenicës, si Monument i Natyrës.**

Përmbajtja

1. Baza profesionale dhe dokumentimi për marrjen në mbrojtje të vlerës natyrore
 - 1.1. Emërtimi i vlerës natyrore
 - 1.2. Lloji i monumentit
 - 1.3. Kategoria e mbrojtjes
 - 1.4. Klasifikimi sipas IUCN-së
 - 1.5. Pozita
 - 1.6. Kufijtë
 - 1.7. Sipërfaqja
 - 1.8. Përshkrimi i vlerës natyrore
 - 1.8.1. Karakteristikat natyrore
 - 1.8.2. Karakteristikat biologjike të llojit *Fagus sylvatica*
 - 1.8.3. Karakteristikat tjera
 - 1.8.4. Karakteristikat bazë të vlerës së mbrojtur natyrore
 - 1.9. Shkalla e rrezikimit
 - 1.10. Historiku i Mbrojtjes
 - 1.11. Konceptet bazë për mbrojtje, zhvillim dhe rregullim
 - 1.12. Organet përgjegjëse për mbrojtje
 - 1.13. Regjimi dhe masat mbrojtëse
 - 1.14. Arsyetimi i Propozimit për Kategorizim
 - 1.15. Propozimi i Kategorisë
 2. Shtojcat
 - 2.1. Dokumentacioni grafik
 - 2.1.1. Harta e vlerës natyrore
 - 2.1.2. Ekstrakti nga fleteposedimi
 - 2.1.3. Kopja e planit
 - 2.2. Dokumentacioni Fotografik
- Referencat

**1. BAZA PROFESIONALE DHE DOKUMENTIMI PËR MARRJEN NË MBROJTJE
LIGJORE TË VLERËS NATYRORE**

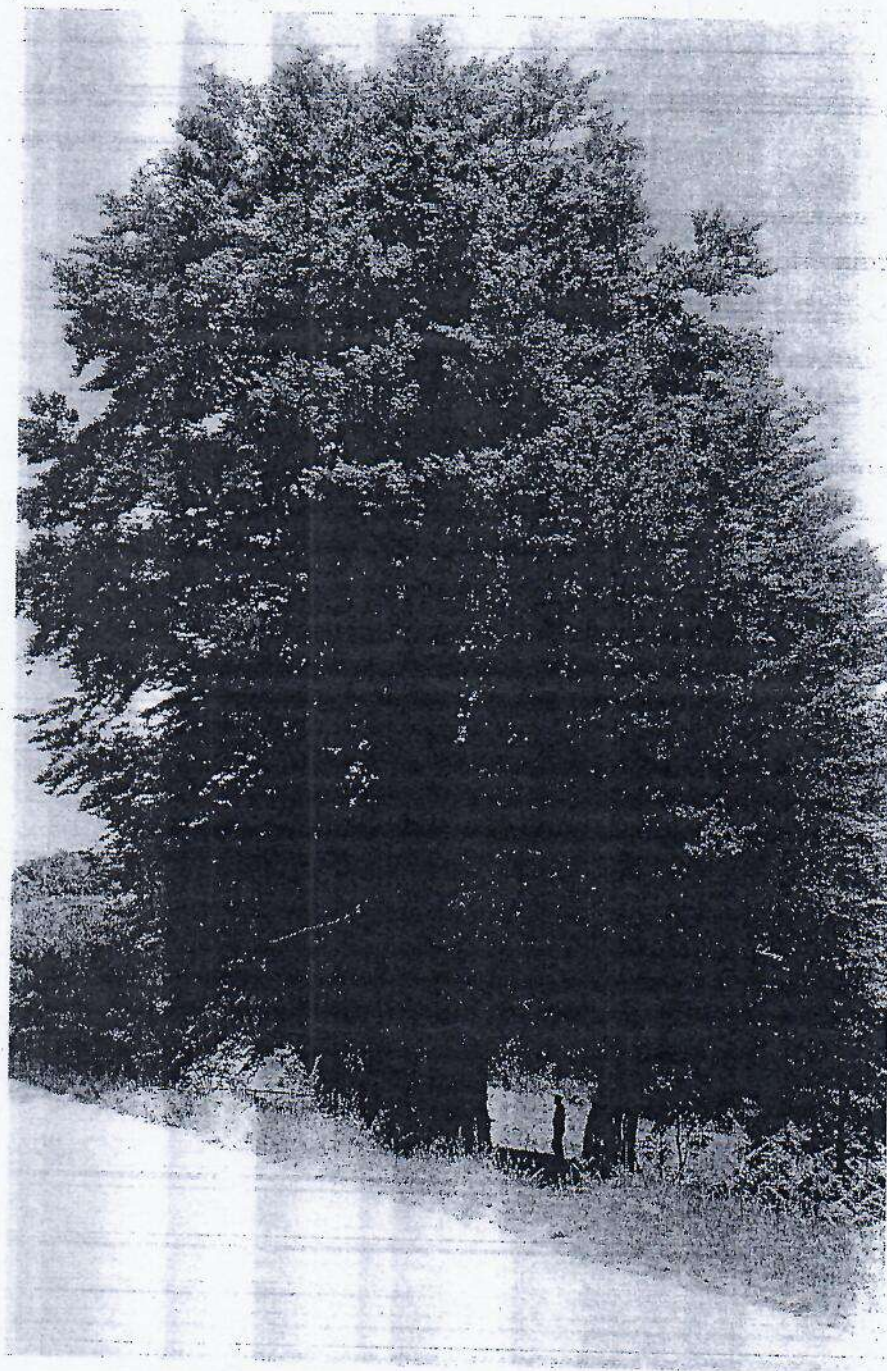

Foto 1

1.1. Emërtimi i vlerës natyrore

Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec të Kamenicës.

1.2. Lloji i monumentit

Monument Natyror me karakter botanik.

(Ligji për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233) Neni 14.

1.3. Kategoria e mbrojtjes

Kategoria e tretë e mbrojtjes (III) – Monument i Natyrës

1. Monumenti i Natyrës është pjesë ose tërësi e pjesëve të pandryshuara të natyrës së gjallë ose të vdekur i cili ka vlerë ekologjike, shkencore, estetike ose kulturo-historike dhe/ose vlera turistike.
2. Monumenti i Natyrës mundet me qenë gjeologjik - paleontologjik, mineralogjik, hidrologjik, strukturë gjeologjike, sediment etj, gjeomorfologjik - shpella, humnera, muret shkëmbore, hidrologjik-burime, ujë rrjedhë, ujëvarë, liqe, **botanik** - ekzemplarë të rrallë ose të rëndësishëm të botës bimore për një lokalitet, lokalitet i vogël botanik ose zoologjik i rëndësishëm për vlerat e tij shkencore.

(Ligji për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233) Neni 14.

1.4. Klasifikimi sipas IUCN-së

Kategoria e tretë (III).

Monument Natyror (Natural Landmark/Natural Monument)

("Korniza për klasifikimin e zonave të mbrojtura tokësore dhe detare, IUCN, 1990").

1.5. Pozita

Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) ndodhet në pronësi shoqërore dhe ka pamje karakteristike.

Sipas matjeve me GPS monumenti ndodhet në koordinatat:

X = 0544996

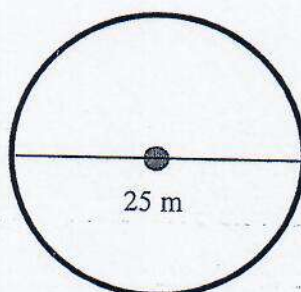
Y = 4728222

Lartësia mbidetare = 1046 metra

1.6. Kufijtë

Sipërfaqja ku ndodhet Monumenti i Natyrës Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec të komunës së Kamenicës, gjendet në parcelën 01820-0, zona kadastrale Tugjec, nr. P-71107076-01820-0, me sipërfaqe 56939 m², e regjistruar si pronë shoqërore (Drejtoria për Kadastër, Gjeodezi dhe Pronë, në Kamenicë).

Si kufi për Monumentin e Natyrës – Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec të merret diametri i rrezes rreth 12.5 metra nga të gjitha anët ($S = 500 \text{ m}^2$).

1.7. Sipërfaqja

Sipërfaqja e Monumentit Natyror përfshinë hapësirën në të cilën gjendet Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) si dhe hapësirën përreth, si zonë mbrojtëse (zonë buferike). Propozohet për mbrojtje sipërfaqja prej 5 ari.

1.8. Përshkrimi i vlerave

1.8.1 Karakteristikat natyrore

Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) ndodhet në afërsi të rrugës së fshatit Tugjec dhe ka vlera natyrore dhe shkencore, kurse vjetërsia dhe përmasat e kurorës janë vlera të rralla natyrore të këtij monumenti.

Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) ka këto karakteristika dendrometrike:
Lartësia.....rreth 25 metra
Perimetrat.....rreth 3.5 metra
Diametri i kurorave.....rreth 15 metra
Vjetërsia.....rreth 350 vite

Gjendja natyrore e Kompleksit të Ahut është e mirë.

1.8.2. Karakteristikat biologjike të llojit

Karakteristikat e llojit të Ahut (*Fagus sylvatica*)

Ahu (*Fagus sylvatica*) është dru me formë të drejt dhe cilindrik, i cili arrin lartësinë prej 30-45 metra. Ka pamje të bukur dhe është shumë i rëndësishëm në aspektin ekonomik. Pyjet e ahut janë të përhapura në lartësinë mbidetare prej 900-1300 metra, si në masivet e mesme ashtu edhe në masivet e larta. Këto pyje zhvillohen në toka mesatarisht të thella dhe të freskëta, toka acidike në silikate, toka të mesme dhe të thella, në karbonate ose toka renzine në serpentine.

Lëvoren e kanë me ngjyrë të përhitur dhe të lëmuar. Sythet i kanë boshtor 1-3 cm, me mellunga të shumta të vendosura në katër radhë. Gjethet dyrrështore, rënëse, vezake-eliptike, me maje të shkurtër, pykore ose të rrumbullakët në bazë, me 5-9-12 palë të nervurave anësore të plota, të valëzuara, të shogëta ose me qime të mëndafshita buzore, ose mbi nervura të blerta të shndritshme në të dyja faqet 4-10 (-15) x 2.5-7 (-10) cm, me bishtak 5-12 mm. Lulet mashkullore me gathë rruzullore me rrethluleje 4-5 pesëshe të rripëzuara, në lulesa 2-3 lulëshe me bishta të trashë e të shkurtër, me rrezore tre-shtyllore. Frytet trekëndëshe 1-3 në pështjellë 4-vrihujshe, gjembore, të drunjëzuar.

Lulëzimi bëhet në muajin Maj.

Frytet i formon në muajin Shtator-Tetor.

Përdorimi – druri i ahut çmohet me vlera të larta industriale.

1.8.3. Karakteristikat tjera

Ahu (*Fagus sylvatica*) është shumë i rëndësishëm në aspektin pyjor. Përhapet kryesisht në zonat me klimë të freskët e të lagësht. Ky lloj rritet në toka me drenazh të mirë dhe toleron hijen, sidomos në fazat e hershme të zhvillimit. Rritja e ahut është relativisht e ngadaltë në vitet e para, por përshpejtohet me kalimin e kohës. Ka një jetëgjatësi të madhe, duke jetuar zakonisht 200 deri në 300 vjet. Ahu ka rëndësi të madhe ekonomike dhe ekologjike. Pyjet e ahut luajnë një rol shumë të rëndësishëm në mbrojtjen e tokës nga erozioni, ruajtjen e biodiversitetit dhe rregullimin e klimës lokale.

Përveç vlerave natyrore trungjet kanë edhe vlera tjera të rëndësishme si: estetike, dekorative dhe turistike. Madhësia, pamja estetike i bënë këto trungje shumë atraktiv për vizitor.

1.8.4. Karakteristikat bazë të vlerës së mbrojtur natyrore

Ahu (*Fagus sylvatica*) përfaqëson lloj pyjor gjetherënëse dhe ka rol kyç në ekosistemet malore. Përshtatet mirë në mjedise me lagështi të mjaftueshme dhe temperatura të moderuara, duke shmangur zonat shumë të thata ose me klimë ekstreme. Ahu zhvillohet më mirë në toka me strukturë të mirë, të pasura me lëndë ushqyese dhe me reaksion neutral deri pak acid, ku sistemi i tij rrënjor mund të depërtojë thellë dhe të sigurojë qëndrueshmëri të lartë.

Nga pikëpamja biologjike, ahu karakterizohet nga një rritje e rregullt duke formuar kështu strukture pyjore të qëndrueshme. Kur rritet në masive pyjore, ai krijon shtresa të dendura gjethore që kufizojnë zhvillimin e bimësisë. Kjo veçori ndikon drejtpërdrejt në mikroklimën e pyllit, duke ruajtur lagështinë e tokës dhe duke ulur luhatjet e temperaturës. Ripërtëritja natyrore e ahut realizohet kryesisht nëpërmjet farave, të cilat mbijnë mirë në kushte të hijes.

Ahu ka rëndësi të madhe mbrojtëse, pasi që kontribuonë në stabilizimin dhe përmirësimin e cilësisë së tokës, si dhe ruajtjen e ekuilibrit natyror në zonat malore. Në aspektin ekologjik konsiderohet si një indikator i ekosistemeve të shëndetshme pyjore. Prania e tij lidhet me biodiversitet të pasur dhe me funksionim të qëndrueshëm të pyllit, duke e bërë këtë lloj një element të domosdoshëm në menaxhimin dhe ruajtjen afatgjatë të burimeve pyjore.

Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec është me vlera të rralla të këtij llojit që mund të gjenden në këtë rajon. Vjetërsia, vitaliteti si dhe përmasat e kërcejeve dhe kurorës i bëjnë këto trungje monument me vlera të rralla natyrore, shkencore dhe turistike.

Duke marrë për bazë këto karakteristika këto trungjet propozohen për mbrojtje si Monument i Natyrës me karakter botanik.

1.9. Shkalla e rrezikimit

Në afërsi të monumentit nuk ka ndonjë burim të ndotjes që do të mund ta rrezikonte në mënyrë të drejtpërdrejtë atë. Gjendja aktuale natyrore e tij është e mirë dhe në pjesën e kurorës së tyre nuk vërehet ndonjë degë e tharë.

1.10. Historiku i mbrojtjes

Gjatë verës së vitit 2023, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, në procesin e njohjes dhe evidentimit të vlerave natyrore në komunën e Kamnicës ka evidentuar Kompleksin e Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec, si monument me vlera të rralla natyrore.

Në janar të vitit 2026, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, i ka propozuar Kuvendit Komunal të Kamenicës marrjen nën mbrojtje të Kompleksit të Ahut (Iniciativë për shpalljen e vlerave të natyrës nën mbrojtje).

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës ka grumbulluar të dhënat e nevojshme për hartimin e bazës profesionale për vënien nën mbrojtje të këtij Monumenti të Natyrës.

1.11. Konceptet bazë për mbrojtje, zhvillim dhe rregullim

Sipas Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233, Neni 19, paragrafi 3, Monumentet e Natyrës i shpallë Kuvendi i Komunës në territorin e të cilës gjendet, pas marrjes paraprake të pëlqimit nga Ministria, me qëllim të ruajtjes së vlerave natyrore.

1.12. Organet përgjegjëse për mbrojtje

(Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës; Neni 143 paragrafi 1)

1. Komunitat në pajtim me këtë ligj, strategjinë, programin e mbrojtjes së natyrës dhe dokumentet e rregullimit hapësinor janë të detyruara që të:
 - 2.1. Shpallin zonat e mbrojtura për të cilat janë kompetente;
 - 2.2. Kujdesen për ruajtjen e larmisë biologjike dhe peizazhore për territorin e vet;
 - 2.3. Sigurojnë kushtet për mbrojtjen dhe ruajtjen e zonave të mbrojtura për të cilat janë kompetente;

- 2.4. Marrin pjesë në procedurën e shpalljes të zonave të mbrojtura të cilat i shpallë Qeveria ose Kuvendi;
- 2.5. Marrin pjesë në hartimin e planeve të menaxhimit me zonat e mbrojtura për të cilat janë kompetente;
- 2.6. Kujdesen për promovimin e mbrojtjes së natyrës dhe japin mbështetje dhe kujdesen për shoqatat, veprimtaria e të cilave është mbrojtja e natyrës;
- 2.7. Përcjellin gjendjen e vlerave të natyrës dhe biodiversitetit, realizojn monitorimin dhe hulumtimin e zonave të mbrojtura për të cilat marrin vendimin për mbrojtjen ligjore; si dhe monitorojn dhe hulumtojnë biodiversitetin në tërë territorin e tyre jashtë zonave të mbrojtura dhe për këtë Ministrisë dhe Institutit i paraqesin raport;
- 2.8. Mbajnë regjistrat për shënimet e rëndësishme për mbrojtjen e natyrës;
- 2.9. Informojnë publikun për gjendjen e natyrës në territorin e vet dhe për masat e ndërmarra për mbrojtjen dhe ruajtjen e saj;
- 2.10. Ofrojnë ndihmë profesionale dhe ndihmë tjetër organeve të pushtetit lokal në mbrojtjen e natyrës në territorin e vet;
- 2.11. Punë të tjera të përcaktuara me këtë ligj dhe aktet nën ligjore të nxjerra prej tij;

1.13. Regjimi dhe masat e mbrojtjes

Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec i takon kategorisë së tretë të mbrojtjes sipas IUCN-së, si Monument i Natyrës. Për ruajtjen e këtij monamenti duhet respektuar këto masa mbrojtëse.

Ndalohet:

Bazuar në Nenin 14, paragrafi 3, të Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës Nr.03/L –233, në Monumentin e Natyrës dhe në afërsi të drejtpërdrejt të tij që është pjesë përbërëse e zonës së mbrojtur nuk lejohen veprimtaritë të cilat rrezikojnë karakteristikat dhe vlerat e tij.

Lejohet:

Të gjitha masat e mbrojtjes biologjike-teknike të Monumentit të Natyrës nën kushtet të cilat i përcakton Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe në bazë të Projektit për sanimin e gjendjes së Monumentit të Natyrës si dhe punët teknike të cilat janë në funksion të mbrojtjes të Monumentit të Natyrës.

1.14. Arsyetimi i propozimit për kategorizim

Propozimi për marrjen nën mbrojtje ligjore të Kompleksit të Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec bazohet në vlerat natyrore të tij. Duke u bazuar në atë që është përmendur me lart mund të përfundojmë se Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec i plotëson kushtet të merret nën mbrojtje ligjore si Monument Natyror me karakter botanik.

1.15. Propozimi i kategorisë

Në bazë të nenit 19. të Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233, **Instituti Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës propozon që Monumenti i Natyrës i karakterit botanik Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) të merret nën mbrojtje në kategorinë e tretë (III-të), sipas IUCN-së, si zonë e mbrojtur kryesisht për qëllime të konservimit të karakteristikave specifike natyrore që posedon.**

2. SHTOJCA

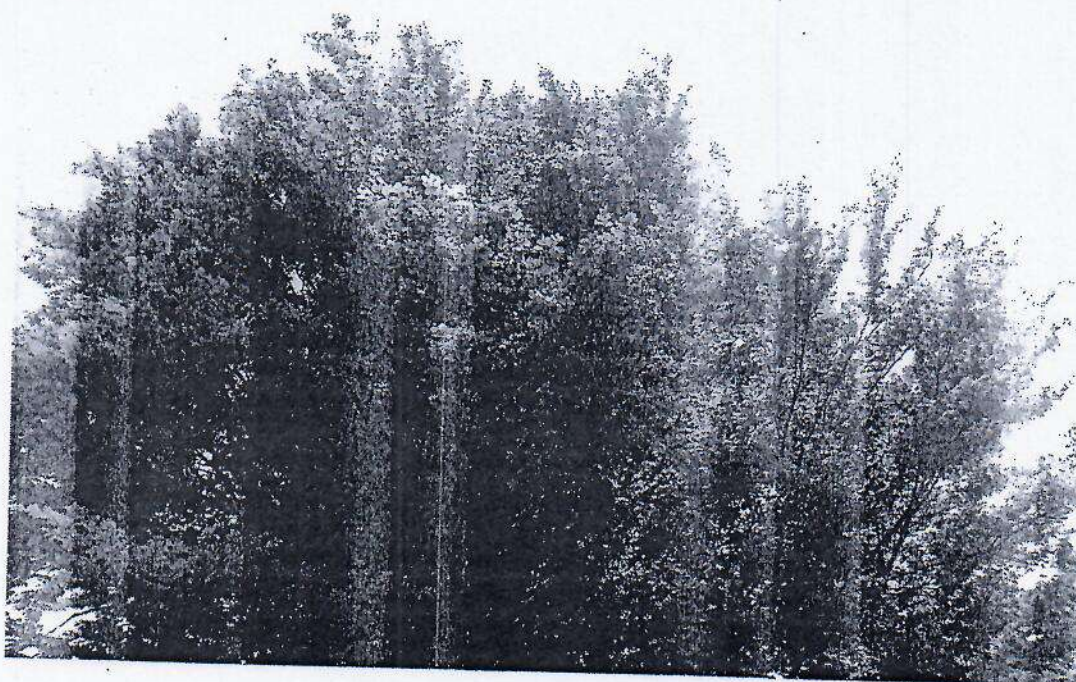

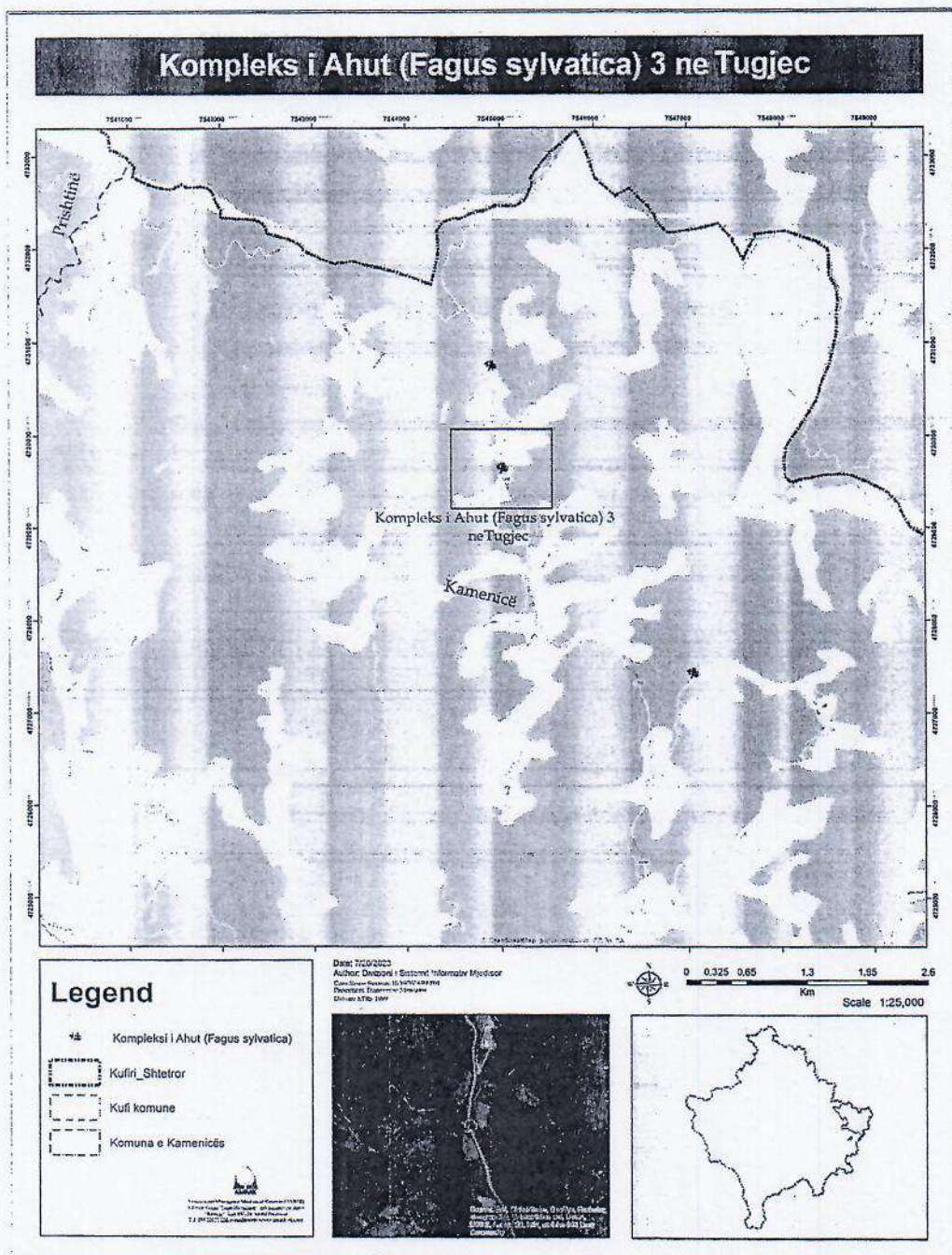
Foto 2

Foto 3

2.1. Dokumentacioni Grafik

2.1. 1. Harta e monumentit të natyrës

Harta e Monumentit Natyror "Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*)" në Tugjec

2.1.2. Ekstrakt nga fletë posedimi

Republika e Kosovës
 Republic of Kosovo
 Kosovë - Република Косово
 Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development
 Ministria e Bujërisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
 ASHTMICA KADASTRALE E KOSOVËS / КАДАСТРАСКА АГЕНЦИЈА КОСОВО - КРОСОВО / АГЕНЦИЈА ЗА КАДАСТРАЛНА АГЕНЦИЈА

CERTIFICATE / СЕРТИФИКАТ / CERTIFICATE

REPUBLIC OF KOSOVO
 KOSOVSKA AGENCIJA ZA KADASTRALNA AGENCIJA
 No. 009/1658/20
 Date: 09.05.2023
 Place: Pristina

NFESHA KADASTRALE / KATASTRALSKA JEDINICA / CADASTRAL UNIT : P-71107076-01820-0

Numri i Kodit / Broj Predmeta / Case Ref: 001 N unit:
 Data vije lohia e lëshimit / Datum vremen ishtvornja / Date and time of abolition:
 Komuna / Opština / Municipality:
 Zona bndarstrale / Katastralska Zona / Cadastral Zone:
 Zona bndarstrale dhe Komuna / Opština / Katastralska Zona i Municipality / Cadastral Zone:

04108822
 04/19/2023, 11:40
 NAME/ULI: KAMERICA / KAHENICE
 Tërfaqe / Tërfaqe / Area:
 Tërfaqe e K. / Vendi i K. / Place of K.

A. TË DËMENAT PËR NJËSINË KADASTRALE / PODACI O KATASTRALSKOJ JEDINICI / CADASTRAL UNIT DATA

Numri i lëshimit bndarstrale / Broj ishtvornje / Predmeta / Cad. Unit No.	Lloji i objektit / Vrsta objekta / Eula type	Lloji i prirritit / Vrsta prirritja / Property type	Zona / Zone / PR	Sipërfaqja / Površina / m ²	Frekuenca / Tip / Dostojnost	Kategoria e objektit / Kategorija objekta / Category	Adresat / Adresna / Address
P-71107076-01820-0	PARTICEL / PARCELA	Prirritje / Prirritje / Property	PR	540939			

A.1 ADRESA E NJËSISË KADASTRALE / ADRESA KATASTRALNE JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS

Vendi i qndrimit / Mesto stanovanja / Cad. place	Kodi Postaj / Poštanski kod / Postal Code	Emri i rrugës / Naziv ulice / Street name	Kriterja e rrethit / Opština / District	Ashtmice / Adresna / Address
ULICA KAMERICA				

Dokumenti i kësaj fletë / Dokument ovog lista / Document of this sheet
 04/19/2023, 11:40
 009/1658/20
 09.05.2023
 Pristina

Parent Ang Number	Leaflet title/origin in power Year Impetralia power Parent Type Of the	Shit/Clime, School power Attention attention power Core Curriculum	Kidnati: how to add/late Punitive Clime	Sample: how to add/late Power Year in in
1	Impetralia power, the power, the power	Shit/Clime, School power Attention attention power Core Curriculum	Kidnati: how to add/late Punitive Clime	Sample: how to add/late Power Year in in

[illegible]

Zygmunt Piatkowski, Długosławsko 14c, Official person

2.1.3. Kopje plani

REPUBLIKA E KOSOVES / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO

QEVERIA E KOSOVES / VLADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVO

MINISTRIA E NJEDRIST, PLANIFIKIMIT, HAPESINJES DHE INFRASTRUKTURES
MINISTARSTVO ZIVOTNJ RREDINJE, PROSTORINDE PLANIPANJA I INFRASTRUKTURE
MINISTRY OF ENVIRONMENT, SPATIAL PLANNING AND INFRASTRUCTURE

AGJENCIA KADASTRALE E KOSOVES / KATASTARSKA AGENCIJA KOSOVA / KOSOVO CADASTRAL AGENCY

KOPJA E PLANIT / KOPIJA PLANA / COPY PLAN

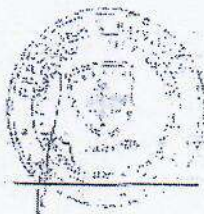
Zyra Kadastrale Komunalit / Opštinska Katastarska Kancelarija / Municipal Cadastre Office : KAMENICE

Zona Kadastrale / Katastarska Zona / Cadastre Zone : Tugje

Vlera/Numri/Idr /	Tipi/Vlota/Type	Sipërfaqja/Povërsija/Area m²
74 07076-01923 0	Parcela / Parsela / Parcel	55939

Skallat/Razmora/Scale: 1:1000

Firma/Çorëzja/Çetëzoh:
Data/ Data/Date: 04.09.2023
Kopje/Vezirje/Imazh: 03/25/17
Nënshkrimi/Pulpis/Signature:
Shënimi/Bazë/Note:

Aprovat/Usvoj/Approved: Drejtues/Drejtoresh/Director
Nënshkrimi/Pulpis/Signature:

2.2. Dokumentacioni fotografik

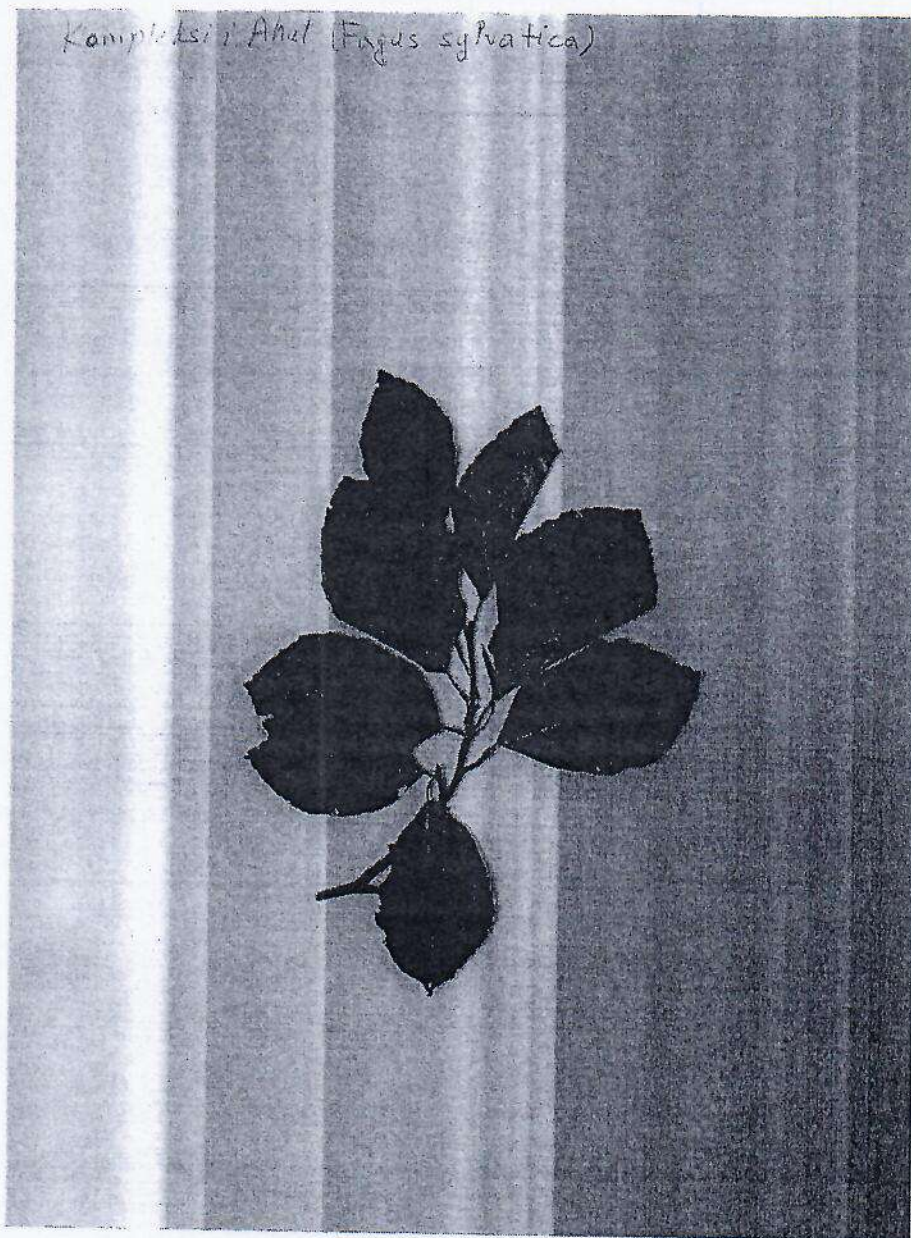

Foto 4. Lenda e *Fagus sylvatica*

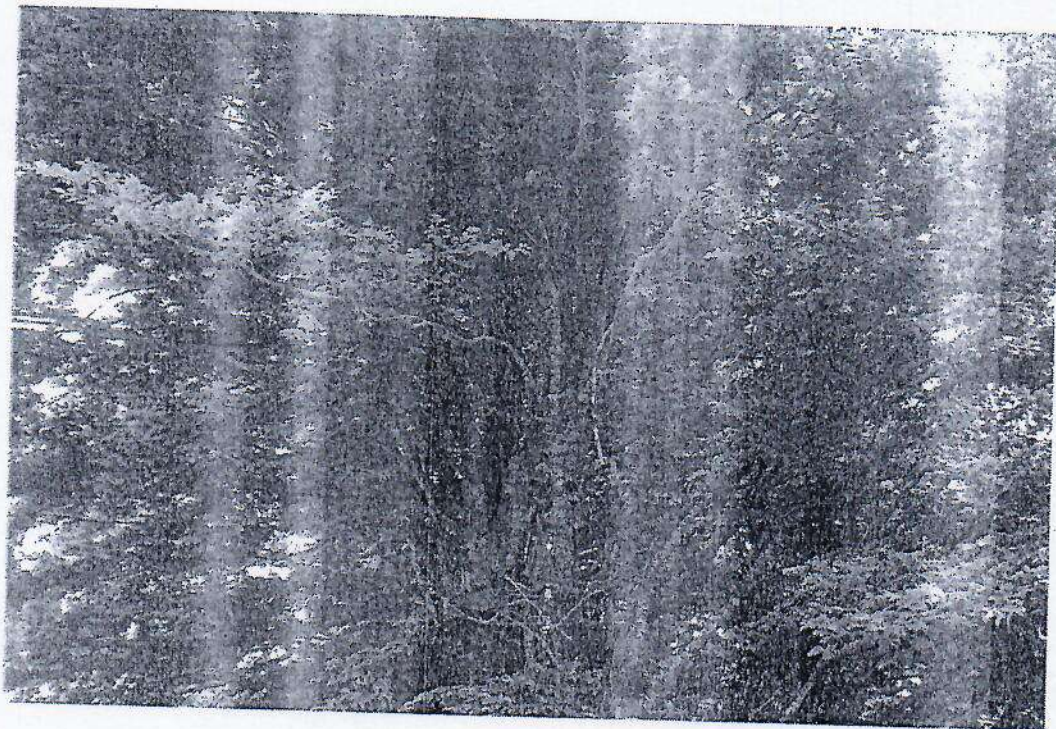

Foto 5

Foto 6

Referencat:

- Dokumentacioni nga Arkivi i Institutit të Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës
- Ligji për Mbrojtjen e Natyrës (Nr. 03/L-233)
- Dokumentacioni nga Drejtoria e Gjeodezisë, Kadastrit dhe Pronës në komunën e Kamnicës
- Libri i Kuq i Florës Vaskulare i Republikës së Kosovës, Prishtinë 2013, Dr. Ferat Rexhepi, Dr. Fadil Millaku, Dr. Elez Krasniqi, Dr. Qazim Pajaziti, Mr. Xhavit Mala, Mr. Naim Berisha
- Atlasi i Bimëve të Kosovës, Dr. Ferat Rexhepi, Dr. Fadil Millaku, Mr. Xhavit Mala, Behxhet Berisha
- Harta topografike e Kosovës 1 : 25000

Përfundim

Kjo arsyeshmëri profesionale e hartuar nga Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës paraqet vetëm një pjesë të punës profesionale të këtij institucioni në lëmin e mbrojtjes së natyrës.

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës do të vazhdojë edhe me tutje të angazhohet në njohjen dhe evidentimin e vlerave të trashëgimisë natyrore dhe do të marrë ato nën mbrojtje. Po ashtu do të realizojë monitorimin e vazhdueshëm të gjendjes së zonave të mbrojtura në territorin e komunës tuaj si dhe në dhënien e mendimeve profesionale në lëmin e mbrojtjes së natyrës.

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës do të jetë gjithmonë i hapur për bashkëpunim edhe për të gjitha çështjet tjera me interes të mbrojtjes së natyrës dhe vlerave të saj.

Me kënaqësi do të pranojmë çdo sugjerim, vërejtje apo këshillë nga ana juaj lidhur me këtë elaborat duke ju sugjeruar që të merrni masa ligjore për mbrojtjen e këtyre vlerave natyrore.

Ju falënderojmë sinqerisht për bashkëpunimin e ofruar gjatë realizimit të punëve në terren dhe në sigurimin e dokumentacionit të nevojshëm në lidhje me këtë çështje.

Në përgatitjen e këtij elaborati morën pjesë:

Udhëheqës i punëve:

Msc. Nexhmije Kamberi – Zyrtare për Biodiversitet

Hulumtimi në terren:

Msc. Nexhmije Kamberi – Zyrtare për Biodiversitet

Besa Berisha, Zyrtare për projekte

Dr. sc. Sami Behrami – Zyrtar për zona të mbrojtura

Shkurte Selimi – Praktikante në IKMN

Vjollca Hajredini – Praktikante në IKMN

Bashkëpunëtor i jashtëm

Musah Ismajli – Zyrtar për Mjedis në komunën e Kamenicës

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës - IKMN

Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës
Agjencia e Kosovës për Mbrojtjen e Mjedisit
Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës

Rr. Luan Haradinaj, ish Rilindja, kati XIV nr. 1403/A
10 000 Prishtine, KOSOVË
Tel. 038 200 33 236
<http://ammk-rks.net>

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës - IKMN

Republika e Kosovës
Republika Kosovo
Republic of Kosovo

Zyra e Kryetarit

REPUBLIKA E KOSOVES - REPUBLIKA KOSOVA
REPUBLIC OF KOSOVO
KOMUNA E KAMENICES - OPSTINA KAMENICA
KAMENICA MUNICIPALITY

QENDRA PER SHERBIME ME QYTETARE
CENTAR FOR SERVICES WITH CITIZENS

SH./Z. /S. _____ Nr./Br./No. _____

Nr./faq. _____ Data _____
Br. Str. _____ Datum _____
No. Pg. _____ Datu _____

KAMENICE - KAMENICA

Komuna e Kamenicës
Opstina Kamenica
Kamenica Municipality

Në mbështetje të nenit 14 dhe nenit 19, paragrafi 3, të Ligjit Nr. 03/L-233 për Mbrojtjen e Natyrës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 85/2010), nenit 12, paragrafi 12.2, dhe nenit 17, shkronja e), të Ligjit Nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 28/2008), si dhe nenit 70, paragrafi 70.1, shkronja h), dhe nenit 82 të Statutit të Komunës së Kamenicës, Sh.01.Nr.20203, të datës 21.06.2023, bazuar në Elaboratin e hartuar nga Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, në vitin 2026, Kryetari i Komunës së Kamenicës, për mbledhjen e rregullt të Kuvendit të Komunës së Kamenicës, që mbahet më _____ 2026, propozon këtë:

PROPOZIM VENDIM

Për mbrojtjen e vlerës së natyrës: „Kompleksi i Ahut (Fagus sylvatica)” në fshatin Tugjec të Komunës së Kamenicës si Monument i Natyrës

1. Me këtë vendim merret nën mbrojtje vlera e natyrës „Kompleksi i Ahut (Fagus sylvatica)”, që ndodhet në fshatin Tugjec të Komunës së Kamenicës, si Monument i Natyrës i karakterit botanik (në vijim: Monumenti i Natyrës).
 - 1.1. Monumenti i Natyrës përfshin hapësirën përreth tij, me shtrirje prej 12,5 metrash nga të gjitha anët, në një sipërfaqe prej 5 ari.
 - 1.2. Monumenti i Natyrës ka vlera natyrore dhe shkencore, vjetërsi të theksuar dhe vlera të rralla natyrore. Kompleksi i Ahut ndodhet në koordinatat X – 0544996, Y – 4728222, në lartësi mbidetare prej 1046 metrash.
 - 1.3. Lartësia është rreth 25 metra, perimetrat rreth 3.5 metra, diametri i kurorave 15 metra, ndërsa vjetërsia vlerësohet të jetë rreth 350 vjet.
2. Monumenti i Natyrës ndodhet në pronë shoqërore, në parcelën kadastrale nr. P-71107076-01820-0, në Zonën Kadastrale Tugjec, me sipërfaqe prej 56.939 m², e regjistruar si pronë shoqërore në emër të „Rrugë Publike e Pakategorizuar”.
3. Monumenti i Natyrës, sipas kategorizimit të Unionit Ndërkombëtar për Ruajtjen e Natyrës (IUCN), i përket kategorisë III – Monument i Natyrës.
4. Në Monumentin e Natyrës dhe në afërsi të tij, që është pjesë përbërëse e zonës së mbrojtur, nuk lejohen veprimtaritë që rrezikojnë karakteristikat dhe vlerat e tij. Për Monumentin e Natyrës përcaktohet regjimi i mbrojtjes së shkallës së III-të, në kuadër të të cilit përcaktohen masat dhe kushtet e mëposhtme:
 - 4.1. Në Monumentin e Natyrës ndalohen:
 - 4.1.1. Prerja dhe thyerja e degëve, mbledhja e gjetheve dhe e fryteve, kositja e barit, si dhe çdo veprimtari tjetër që ndryshon gjendjen ekzistuese;
 - 4.1.2. Ndezja e zjarrit në sipërfaqen e mbrojtur;
 - 4.1.3. Mbjellja e bimëve me qëllim të gjelbërimit të sipërfaqes së mbrojtur;
 - 4.1.4. Ndryshimi i pamjes së sipërfaqes së mbrojtur;
 - 4.1.5. Grumbullimi i mbeturinave në sipërfaqen e mbrojtur;

- 4.1.6. Kryerja e aktiviteteve të tjera që mund të shkaktojnë ndryshime ose dëmtime të Monumentit të Natyrës;
- 4.1.7. Lëshimi i ujërave të ndotura, si dhe deponimi i mbeturinave dhe i mbetjeve të tjera;
- 4.1.8. Përdorimi i mjeteve kimike për mbrojtjen e bimëve;
- 4.1.9. Ndërimi i kulturës;
- 4.1.10. Mbjellja e bimëve ose ngritja e objekteve që mund të pengojnë pamjen e Monumentit të Natyrës.
5. Monumenti i Natyrës dhe hapësira rrethuese e tij mund të rregullohen dhe të shfrytëzohen për qëllime të prezantimit, me kusht që destinimet e reja të mos e rrezikojnë Monumentin e Natyrës.
- 5.1. Në Monumentin e Natyrës lejohen:
- 5.1.1. Të gjitha masat e mbrojtjes biologjike dhe teknike të Monumentit të Natyrës, sipas kushteve të përcaktuara nga Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe në bazë të projektit për sanimin e gjendjes së Monumentit të Natyrës, si dhe punët teknike që shërbejnë për mbrojtjen e tij.
6. Për zbatimin e masave dhe kushteve të përcaktuara kujdeset Komuna e Kamenicës, përmes drejtorisë përkatëse.
- 6.1. Komuna është e detyruar që:
- 6.1.1. Monumentin e Natyrës ta mbrojë, ta ruajë dhe ta mirëmbajë në përputhje me kushtet e përcaktuara të mbrojtjes;
- 6.1.2. Në rast të paraqitjes së ndryshimeve që mund të shkaktojnë shkatërrimin e Monumentit të Natyrës ose dëmtimin e vlerave të tij të rëndësishme, ta njoftojë menjëherë Institutin e Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës;
- 6.1.3. Të bëjë shënjimin e kufijve të Monumentit të Natyrës, në përputhje me Rregulloren për shënjimin e zonave të mbrojtura.
7. Planet hapësinore dhe urbanistike, projektet, bazat ekonomike-pyjore dhe dokumentet hidroteknike duhet të harmonizohen me masat dhe kushtet për mbrojtjen e Monumentit të Natyrës.
8. Ky vendim hyn në fuqi 30 (tridhjetë) ditë pas dërgimit në organin mbikëqyrës, në përputhje me nenin 8, lidhur me nenin 9, të Ligjit Nr. 08/L-284 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 24/2024), si dhe nenin 8, lidhur me nenin 9, të Rregullores (QRK) Nr. 03/2026 për Procedurën e Shqyrtimit Administrativ të Akteve të Komunave, dhe pas shpalljes publike në tabelën e shpalljeve ose në ueb-faqen zyrtare të Komunës.

Vendimi t'i dërgohet: Zyrës së Kryetarit, Zyrës së Nënkryetares, Zyrës së Informimit, Zyrës së Përkthimeve, DSHPAIE-së dhe QSHQ- arkivit.

Kryetari i Komunës
Kadri Rahimaj

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

MINISTRIA E MJEDISIT, PLANIFIKIMIT HAPËSINOR DHE INFRASTRUKTURËS
MINISTARSTVO SREDINE, PROSTORNOG PLANIRANJA I INFRASTRUKTURE
MINISTRY OF ENVIRONMENT, SPATIAL PLANNING AND INFRASTRUCTURE

AGJENCIA PËR MBROJTJEN E
MJEDISIT TE KOSOVËS

KOSOVSKA AGENCIJA
ZA ZAŠTITU SREDINE

KOSOVO ENVIRONMENTAL
PROTECTION AGENCY

INSTITUTI I KOSOVËS PËR MBROJTJEN E NATYRËS

ELABORAT:

STUDIMI PËR ARSYESHMËRINË PROFESIONALE PËR MARRJEN NË MBROJTJE
TË VLERËS SË NATYRËS: KOMPLEKSI I AHUT (*Fagus sylvatica*) NË FSHATIN
TUGJEC TË KAMENICËS SI MONUMENT I NATYRËS

Prishtinë, 2026

Hyrje

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës është trashëgimtar i Entit të Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës i themeluar me vendimin mbi ndarjen e Seksionit për Mbrojtjen e Natyrës nga Enti i Kosovës për Mbrojtjen e Monumenteve të Kulturës, (GZ. 42/74) dhe ka vazhduar punën me të njëjtin emër sipas ligjit mbi Entin e Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës (GZ. 15/81).

Në vitin 1988 Kuvendi i Kosovës nxjerrë ligjin për Mbrojtjen dhe zhvillimin e vlerave natyrore dhe të vlerave të krijuara me punë të ambientit të njeriut ("GZK"39/88), ku në nenin 78, paragrafi 2, të këtij ligji është përcaktuar veprimtaria e Entit. Në bazë të këtij ligji një vit më vonë Kuvendi i Kosovës nxjerrë Ligjin për Entin e Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe Mjedisit ("GZK" nr. 38/89).

Pas luftës në Kosovë, në vitin 2000 ish-Enti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe Mjedisit regjistrohet në Administratën e Përkohshme civile të OKB-së me emërtim "Instituti për Mbrojtjen e Natyrës dhe Ambientit të Kosovës".

Nga maji i vitit 2000, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës ka vepruar në kuadër të Departamentit për Mbrojtjen e Mjedisit. Ndërsa pas zgjedhjeve të përgjithshme (2001) dhe formimit të organeve qeverisëse të Kosovës, vepron në kuadër të Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor (Rreg. 2001/19 dhe 2002/5).

Aktualisht Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës vepron në kuadër të Agjencisë së Kosovës për Mbrojtjen e Mjedisit, e cila është themeluar duke u bazuar në Ligjin për Mbrojtjen e Mjedisit (Rreg. 2003/9).

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës¹ në kuadër të veprimtarisë së vetë kryen punët profesionale në mbrojtjen e natyrës që kanë të bëjnë me:

- mbledhjen dhe përpunimin e shënimeve lidhur me mbrojtjen e natyrës
- monitorimin e gjendjes së larmisë biologjike dhe peizazhore dhe propozon masat për mbrojtjen e tyre
- hartimin e bazave afatgjata profesionale të mbrojtjes për llojet e bimëve, kërpudhave dhe shtazëve, tipave të vendbanimeve, ekosistemeve dhe peizazheve

¹ Ligji për Mbrojtjen e Natyrës nr. 03/L-233

- përgatitjen e bazave profesionale për mbrojtjen dhe ruajtjen e pjesëve të natyrës, përkatësisht vlerave të natyrës
- hartimin e bazave profesionale për nevojat e përcaktimit të kushteve për mbrojtjen e natyrës, menaxhimin me zonat e mbrojtura dhe shfrytëzimin e të mirave të natyrës
- kryerjen e analizave statistikore dhe unifikimin e rezultateve si dhe hartimin e raportit për gjendjen dhe mbrojtjen e natyrës
- pjesëmarrje në zbatimin e akteve ndërkombëtare në mbrojtjen e natyrës

Në vitin 2023, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, në kuadër të aktiviteteve të tij ka bërë njohjen dhe evidentimin e vlerave të natyrës në territorin e komunës së Kamenicës.

Në janar të vitit 2026, Instituti i ka propozuar Kuvendit Komunal të Kamenicës iniciativën për shpalljen e vlerave të natyrës nën mbrojtje.

Instituti ka grumbulluar të dhënat e nevojshme për hartimin e bazës profesionale për vënien në mbrojtje të vlerave të natyrës në territorin e komunës së Kamenicës.

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës si organ qendror për mbrojtjen e natyrës, ka përgatitur Elaboratin: **Studimi për arsyeshmërinë profesionale për marrjen në mbrojtje të vlerës së natyrës Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec të Kamenicës, si Monument i Natyrës.**

Përmbajtja

1. Baza profesionale dhe dokumentimi për marrjen në mbrojtje të vlerës natyrore
 - 1.1. Emërtimi i vlerës natyrore
 - 1.2. Lloji i monumentit
 - 1.3. Kategoria e mbrojtjes
 - 1.4. Klasifikimi sipas IUCN-së
 - 1.5. Pozita
 - 1.6. Kufijtë
 - 1.7. Sipërfaqja
 - 1.8. Përshkrimi i vlerës natyrore
 - 1.8.1. Karakteristikat natyrore
 - 1.8.2. Karakteristikat biologjike të llojit *Fagus sylvatica*
 - 1.8.3. Karakteristikat tjera
 - 1.8.4. Karakteristikat bazë të vlerës së mbrojtur natyrore
 - 1.9. Shkalla e rrezikimit
 - 1.10. Historiku i Mbrojtjes
 - 1.11. Konceptet bazë për mbrojtje, zhvillim dhe rregullim
 - 1.12. Organet përgjegjëse për mbrojtje
 - 1.13. Regjimi dhe masat mbrojtëse
 - 1.14. Arsyetimi i Propozimit për Kategorizim
 - 1.15. Propozimi i Kategorisë
 2. Shtojcat
 - 2.1. Dokumentacioni grafik
 - 2.1.1. Harta e vlerës natyrore
 - 2.1.2. Ekstrakti nga fleteposedimi
 - 2.1.3. Kopja e planit
 - 2.2. Dokumentacioni Fotografik
- Referencat

**1. BAZA PROFESIONALE DHE DOKUMENTIMI PËR MARRJEN NË MBROJTJE
LIGJORE TË VLERËS NATYRORE**

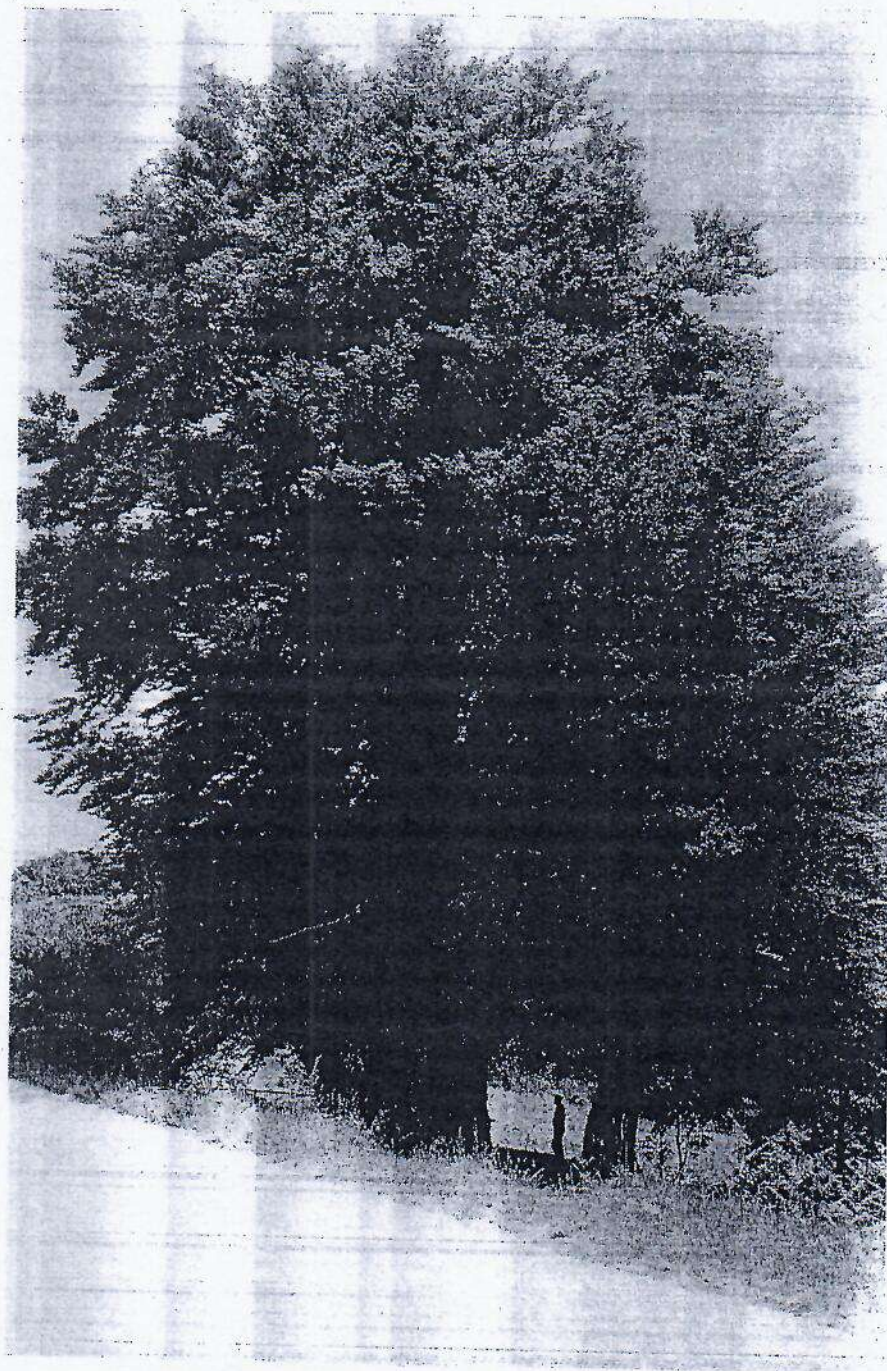

Foto 1

1.1. Emërtimi i vlerës natyrore

Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec të Kamenicës.

1.2. Lloji i monumentit

Monument Natyror me karakter botanik.

(Ligji për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233) Neni 14.

1.3. Kategoria e mbrojtjes

Kategoria e tretë e mbrojtjes (III) – Monument i Natyrës

1. Monumenti i Natyrës është pjesë ose tërësi e pjesëve të pandryshuara të natyrës së gjallë ose të vdekur i cili ka vlerë ekologjike, shkencore, estetike ose kulturo-historike dhe/ose vlera turistike.
2. Monumenti i Natyrës mundet me qenë gjeologjik - paleontologjik, mineralogjik, hidrologjik, strukturë gjeologjike, sediment etj, gjeomorfologjik - shpella, humnera, muret shkëmbore, hidrologjik-burime, ujë rrjedhë, ujëvarë, liqe, **botanik** - ekzemplarë të rrallë ose të rëndësishëm të botës bimore për një lokalitet, lokalitet i vogël botanik ose zoologjik i rëndësishëm për vlerat e tij shkencore.

(Ligji për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233) Neni 14.

1.4. Klasifikimi sipas IUCN-së

Kategoria e tretë (III).

Monument Natyror (Natural Landmark/Natural Monument)

("Korniza për klasifikimin e zonave të mbrojtura tokësore dhe detare, IUCN, 1990").

1.5. Pozita

Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) ndodhet në pronësi shoqërore dhe ka pamje karakteristike.

Sipas matjeve me GPS monumenti ndodhet në koordinatat:

X = 0544996

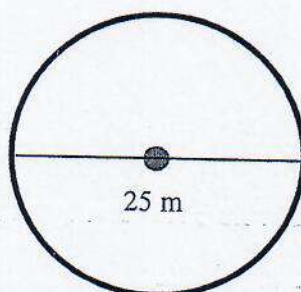
Y = 4728222

Lartësia mbidetare = 1046 metra

1.6. Kufijtë

Sipërfaqja ku ndodhet Monumenti i Natyrës Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec të komunës së Kamenicës, gjendet në parcelën 01820-0, zona kadastrale Tugjec, nr. P-71107076-01820-0, me sipërfaqe 56939 m², e regjistruar si pronë shoqërore (Drejtoria për Kadastër, Gjeodezi dhe Pronë, në Kamenicë).

Si kufi për Monumentin e Natyrës – Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec të merret diametri i rrezes rreth 12.5 metra nga të gjitha anët ($S = 500 \text{ m}^2$).

1.7. Sipërfaqja

Sipërfaqja e Monumentit Natyror përfshinë hapësirën në të cilën gjendet Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) si dhe hapësirën përreth, si zonë mbrojtëse (zonë buferike). Propozohet për mbrojtje sipërfaqja prej 5 ari.

1.8. Përshkrimi i vlerave

1.8.1 Karakteristikat natyrore

Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) ndodhet në afërsi të rrugës së fshatit Tugjec dhe ka vlera natyrore dhe shkencore, kurse vjetërsia dhe përmasat e kurorës janë vlera të rralla natyrore të këtij monumenti.

Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) ka këto karakteristika dendrometrike:
Lartësia.....rreth 25 metra
Perimetrat.....rreth 3.5 metra
Diametri i kurorave.....rreth 15 metra
Vjetërsia.....rreth 350 vite

Gjendja natyrore e Kompleksit të Ahut është e mirë.

1.8.2. Karakteristikat biologjike të llojit

Karakteristikat e llojit të Ahut (*Fagus sylvatica*)

Ahu (*Fagus sylvatica*) është dru me formë të drejt dhe cilindrik, i cili arrin lartësinë prej 30-45 metra. Ka pamje të bukur dhe është shumë i rëndësishëm në aspektin ekonomik. Pyjet e ahut janë të përhapura në lartësinë mbidetare prej 900-1300 metra, si në masivet e mesme ashtu edhe në masivet e larta. Këto pyje zhvillohen në toka mesatarisht të thella dhe të freskëta, toka acidike në silikate, toka të mesme dhe të thella, në karbonate ose toka renzine në serpentine.

Lëvoren e kanë me ngjyrë të përhitur dhe të lëmuar. Sythet i kanë boshtor 1-3 cm, me mellunga të shumta të vendosura në katër radhë. Gjethet dyrrështore, rënëse, vezake-eliptike, me maje të shkurtër, pykore ose të rrumbullakët në bazë, me 5-9-12 palë të nervurave anësore të plota, të valëzuara, të shogëta ose me qime të mëndafshita buzore, ose mbi nervura të blerta të shndritshme në të dyja faqet 4-10 (-15) x 2.5-7 (-10) cm, me bishtak 5-12 mm. Lulet mashkullore me gathë rruzullore me rrethluleje 4-5 pesëshe të rripëzuara, në lulesa 2-3 lulëshe me bishta të trashë e të shkurtër, me rrezore tre-shtyllore. Frytet trekëndëshe 1-3 në pështjellë 4-vrihujshe, gjembore, të drunjëzuar.

Lulëzimi bëhet në muajin Maj.

Frytet i formon në muajin Shtator-Tetor.

Përdorimi – druri i ahut çmohet me vlera të larta industriale.

1.8.3. Karakteristikat tjera

Ahu (*Fagus sylvatica*) është shumë i rëndësishëm në aspektin pyjor. Përhapet kryesisht në zonat me klimë të freskët e të lagësht. Ky lloj rritet në toka me drenazh të mirë dhe toleron hijen, sidomos në fazat e hershme të zhvillimit. Rritja e ahut është relativisht e ngadaltë në vitet e para, por përshpejtohet me kalimin e kohës. Ka një jetëgjatësi të madhe, duke jetuar zakonisht 200 deri në 300 vjet. Ahu ka rëndësi të madhe ekonomike dhe ekologjike. Pyjet e ahut luajnë një rol shumë të rëndësishëm në mbrojtjen e tokës nga erozioni, ruajtjen e biodiversitetit dhe rregullimin e klimës lokale.

Përveç vlerave natyrore trungjet kanë edhe vlera tjera të rëndësishme si: estetike, dekorative dhe turistike. Madhësia, pamja estetike i bënë këto trungje shumë atraktiv për vizitor.

1.8.4. Karakteristikat bazë të vlerës së mbrojtur natyrore

Ahu (*Fagus sylvatica*) përfaqëson lloj pyjor gjetherënëse dhe ka rol kyç në ekosistemet malore. Përshtatet mirë në mjedise me lagështi të mjaftueshme dhe temperatura të moderuara, duke shmangur zonat shumë të thata ose me klimë ekstreme. Ahu zhvillohet më mirë në toka me strukturë të mirë, të pasura me lëndë ushqyese dhe me reaksion neutral deri pak acid, ku sistemi i tij rrënjor mund të depërtojë thellë dhe të sigurojë qëndrueshmëri të lartë.

Nga pikëpamja biologjike, ahu karakterizohet nga një rritje e rregullt duke formuar kështu strukture pyjore të qëndrueshme. Kur rritet në masive pyjore, ai krijon shtresa të dendura gjethore që kufizojnë zhvillimin e bimësisë. Kjo veçori ndikon drejtpërdrejt në mikroklimën e pyllit, duke ruajtur lagështinë e tokës dhe duke ulur luhatjet e temperaturës. Ripërtëritja natyrore e ahut realizohet kryesisht nëpërmjet farave, të cilat mbijnë mirë në kushte të hijes.

Ahu ka rëndësi të madhe mbrojtëse, pasi që kontribuonë në stabilizimin dhe përmirësimin e cilësisë së tokës, si dhe ruajtjen e ekuilibrit natyror në zonat malore. Në aspektin ekologjik konsiderohet si një indikator i ekosistemeve të shëndetshme pyjore. Prania e tij lidhet me biodiversitet të pasur dhe me funksionim të qëndrueshëm të pyllit, duke e bërë këtë lloj një element të domosdoshëm në menaxhimin dhe ruajtjen afatgjatë të burimeve pyjore.

Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec është me vlera të rralla të këtij llojit që mund të gjenden në këtë rajon. Vjetërsia, vitaliteti si dhe përmasat e kërcejeve dhe kurorës i bëjnë këto trungje monument me vlera të rralla natyrore, shkencore dhe turistike.

Duke marrë për bazë këto karakteristika këto trungjet propozohen për mbrojtje si Monument i Natyrës me karakter botanik.

1.9. Shkalla e rrezikimit

Në afërsi të monumentit nuk ka ndonjë burim të ndotjes që do të mund ta rrezikonte në mënyrë të drejtpërdrejtë atë. Gjendja aktuale natyrore e tij është e mirë dhe në pjesën e kurorës së tyre nuk vërehet ndonjë degë e tharë.

1.10. Historiku i mbrojtjes

Gjatë verës së vitit 2023, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, në procesin e njohjes dhe evidentimit të vlerave natyrore në komunën e Kamnicës ka evidentuar Kompleksin e Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec, si monument me vlera të rralla natyrore.

Në janar të vitit 2026, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, i ka propozuar Kuvendit Komunal të Kamenicës marrjen nën mbrojtje të Kompleksit të Ahut (Iniciativë për shpalljen e vlerave të natyrës nën mbrojtje).

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës ka grumbulluar të dhënat e nevojshme për hartimin e bazës profesionale për vënien nën mbrojtje të këtij Monumenti të Natyrës.

1.11. Konceptet bazë për mbrojtje, zhvillim dhe rregullim

Sipas Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233, Neni 19, paragrafi 3, Monumentet e Natyrës i shpallë Kuvendi i Komunës në territorin e të cilës gjendet, pas marrjes paraprake të pëlqimit nga Ministria, me qëllim të ruajtjes së vlerave natyrore.

1.12. Organet përgjegjëse për mbrojtje

(Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës; Neni 143 paragrafi 1)

1. Komunitat në pajtim me këtë ligj, strategjinë, programin e mbrojtjes së natyrës dhe dokumentet e rregullimit hapësinor janë të detyruara që të:
 - 2.1. Shpallin zonat e mbrojtura për të cilat janë kompetente;
 - 2.2. Kujdesen për ruajtjen e larmisë biologjike dhe peizazhore për territorin e vet;
 - 2.3. Sigurojnë kushtet për mbrojtjen dhe ruajtjen e zonave të mbrojtura për të cilat janë kompetente;

- 2.4. Marrin pjesë në procedurën e shpalljes të zonave të mbrojtura të cilat i shpallë Qeveria ose Kuvendi;
- 2.5. Marrin pjesë në hartimin e planeve të menaxhimit me zonat e mbrojtura për të cilat janë kompetente;
- 2.6. Kujdesen për promovimin e mbrojtjes së natyrës dhe japin mbështetje dhe kujdesen për shoqatat, veprimtaria e të cilave është mbrojtja e natyrës;
- 2.7. Përcjellin gjendjen e vlerave të natyrës dhe biodiversitetit, realizojn monitorimin dhe hulumtimin e zonave të mbrojtura për të cilat marrin vendimin për mbrojtjen ligjore; si dhe monitorojn dhe hulumtojnë biodiversitetin në tërë teritorin e tyre jashtë zonave të mbrojtura dhe për këtë Ministrisë dhe Institutit i paraqesin raport;
- 2.8. Mbajnë regjistrat për shënimet e rëndësishme për mbrojtjen e natyrës;
- 2.9. Informojnë publikun për gjendjen e natyrës në territorin e vet dhe për masat e ndërmarra për mbrojtjen dhe ruajtjen e saj;
- 2.10. Ofrojnë ndihmë profesionale dhe ndihmë tjetër organeve të pushtetit lokal në mbrojtjen e natyrës në territorin e vet;
- 2.11. Punë të tjera të përcaktuara me këtë ligj dhe aktet nën ligjore të nxjerra prej tij;

1.13. Regjimi dhe masat e mbrojtjes

Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec i takon kategorisë së tretë të mbrojtjes sipas IUCN-së, si Monument i Natyrës. Për ruajtjen e këtij monamenti duhet respektuar këto masa mbrojtëse.

Ndalohet:

Bazuar në Nenin 14, paragrafi 3, të Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës Nr.03/L –233, në Monumentin e Natyrës dhe në afërsi të drejtpërdrejt të tij që është pjesë përbërëse e zonës së mbrojtur nuk lejohen veprimtaritë të cilat rrezikojnë karakteristikat dhe vlerat e tij.

Lejohet:

Të gjitha masat e mbrojtjes biologjike-teknike të Monumentit të Natyrës nën kushtet të cilat i përcakton Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe në bazë të Projektit për sanimin e gjendjes së Monumentit të Natyrës si dhe punët teknike të cilat janë në funksion të mbrojtjes të Monumentit të Natyrës.

1.14. Arsyetimi i propozimit për kategorizim

Propozimi për marrjen nën mbrojtje ligjore të Kompleksit të Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec bazohet në vlerat natyrore të tij. Duke u bazuar në atë që është përmendur me lart mund të përfundojmë se Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Tugjec i plotëson kushtet të merret nën mbrojtje ligjore si Monument Natyror me karakter botanik.

1.15. Propozimi i kategorisë

Në bazë të nenit 19. të Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233, **Instituti Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës propozon që Monumenti i Natyrës i karakterit botanik Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*) të merret nën mbrojtje në kategorinë e tretë (III-të), sipas IUCN-së, si zonë e mbrojtur kryesisht për qëllime të konservimit të karakteristikave specifike natyrore që posedon.**

2. SHTOJCA

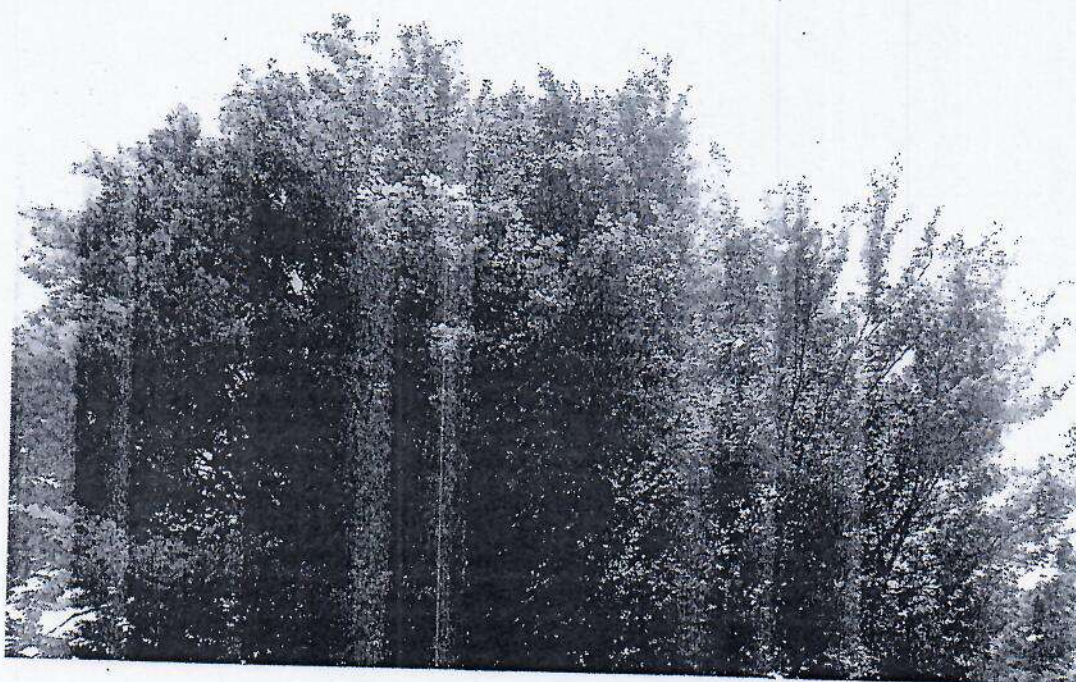

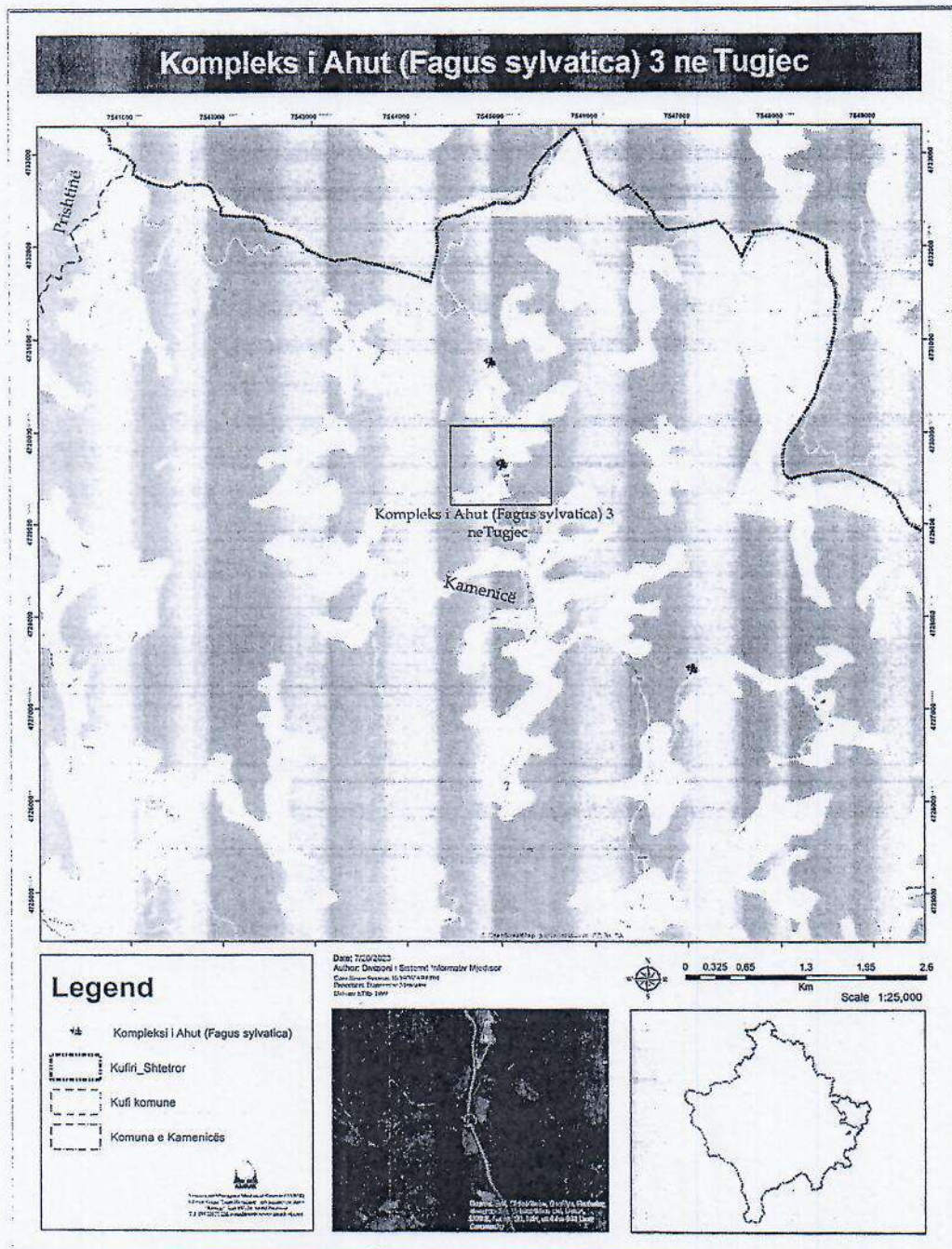
Foto 2

Foto 3

2.1. Dokumentacioni Grafik

2.1. 1. Harta e monumentit të natyrës

Harta e Monumentit Natyror "Kompleksi i Ahut (*Fagus sylvatica*)" në Tugjec

2.1.2. Ekstrakt nga fletë posedimi

Republika e Kosovës
 Republic of Kosovo
 Kosovë - Република Косово
 Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development
 Ministria e Bujërisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
 ASHTINGJA KADASTRALE E KOSOVËS / КАДАСТРА КООСОВСКОГО РАЙОНА / КАСОДРАЛ АГЕНЦИЈА

CERTIFICATE / CERTIFICATE

REPUBLIC OF KOSOVO
 KOSOVSKA RASPRAVA
 009/1658/28
 01.05.2023

NFESJA KADASTRALE / KATASTRALNA JEDINICA / CADASTRAL UNIT : P-71107076-01820-0

Numri i Kodit / Broj Predmeta / Case Ref: 001 N number: 04108822
 Data e hyrjes në fuqi / Datum vrenje izmenjiva / Date and time of mobilization: 04.10.2023, 11:40
 Komuna / Opština / Municipality: KOSOVSKA RASPRAVA
 Zona bndarstrale / Katastralna Zona / Cadastral Zone: 71107076-01820-0
 Zona bndarstrale dhe komuna / Opština / Katastralna Zona i Municipal / Cadastral Zone: P-71107076-01820-0

A. TË DËMENAT PËR NJËSINË KADASTRALE / PODACI O KATASTRALNOJ JEDINICI / CADASTRAL UNIT DATA

Numri i fletës posedimi / Broj katastarske jedinice / Cat. Unit No.	Lloji i objektit / Vrsta objekta / Cat. Type	Lloji i prirritit / Vrsta investicije / Property Type	Zona / Zona / Zone	Sipërfaqja / Površina / Area (m²)	Frekuentimi / Tipa / Descriptions	Kalibri i objektit / Kalibr objekta / Calibration	Aktori i autorizuar / Autorizovani / Authorized
P-71107076-01820-0	PARCELA / PARCELA / PARCELA	Investim / Investicija / Investment	UGS / UGS / UGS	540939			

A.1 ADRESA E NJËSISË KADASTRALE / ADRESA KATASTRALNE JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS

Vendi i qendrës / Mesto centra / Center place	Kodi Postor / Poštanski kod / Postal Code	Emri i rrugës / Naziv ulice / Street name	Kriterja e adresës / Adresa / Address
ULICA KASAPLARI			

Dokumenti i kësaj flete / Dokument ovog lista / Document of this list: 01107076-01820-0
 Zyrtërisht përshkruar / Zvanično opisan / Officially described: 01107076-01820-0

Parent Ang Number	Leaflet title/origin in power Year Imparted to parent Parent Type Of the	Shit/Chime, School power/No Attention among people Forest/Culture/In	Kulihat: House Kasat/Baru Pusat/Baru Pusat/Baru	Sample size (n=) Power (n=) Year (n=)
1	Leaflet title/origin in power Year Imparted to parent Parent Type Of the	Shit/Chime, School power/No Attention among people Forest/Culture/In	Kulihat: House Kasat/Baru Pusat/Baru Pusat/Baru	Sample size (n=) Power (n=) Year (n=)

[illegible]

Zygmunt Piatkowski, Długosławsko 14c, Official person

2.1.3. Kopje plani

REPUBLIKA E KOSOVES / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA E KOSOVES / VLADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVO
MINISTRIA E NJEDRIST, PLANIFIKIMIT, HAPESINJES DHE INFRASTRUKTURES
MINISTARSTVO ZIVOTNJ RREDINJE, PROSTORINDE PLANIPANJA I INFRASTRUKTURE
MINISTRY OF ENVIRONMENT, SPATIAL PLANNING AND INFRASTRUCTURE

AGJENCIA KADASTRALE E KOSOVES / KATASTARSKA AGENCIJA KOSOVA / KOSOVO CADASTRAL AGENCY

KOPJA E PLANIT / KOPIJA PLANA / COPY PLAN

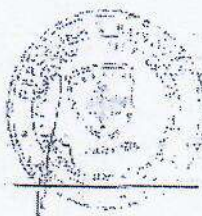
Zyra Kadastrore Komunalit / Opštinska Katastarska Kancelarija / Municipal Cadastre Office : KAMENICE

Zona Kadastrore / Katastarska Zona / Cadastre Zone : Tugje

Vlera/Identifikator / I	Tipi/Vlerat/Type	Sipërfaqja/Povirshja/Area m²
74 07076-01923 0	Parcela / Parsela / Parcel	55939

Skallat/Razmora/Scale: 1:1000

Firma/Çorëzja/Çetëzot:
Data/ Data/Date: 04.09.2023
Kopje Vlerat/Tipi: 03/25/1/
Nënshkrimi/Pulpis/Signature:
Shënimi/Bazëka/Note:

Aprovat/Usvoj/Aprovoat: Drejtori/Drejtor/Director
Nënshkrimi/Pulpis/S. gësime:

2.2. Dokumentacioni fotografik

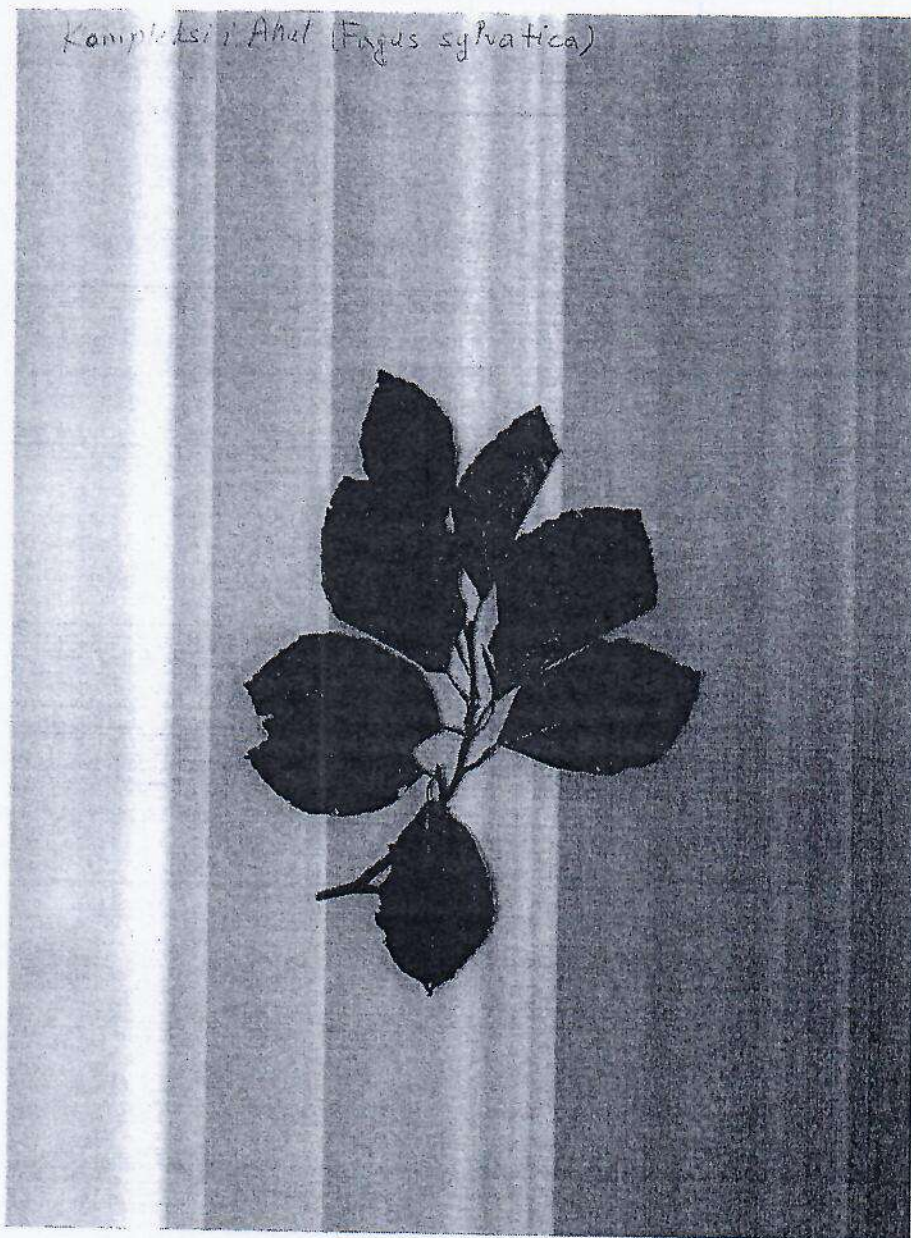

Foto 4. Lenda e *Fagus sylvatica*

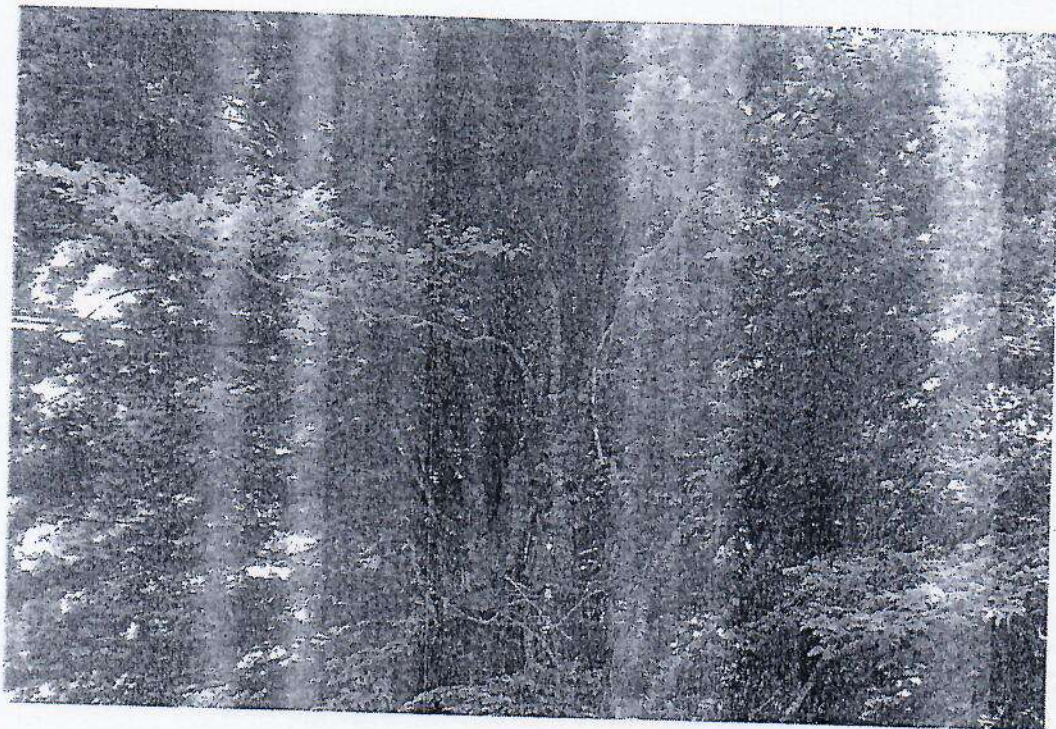

Foto 5

Foto 6

Referencat:

- Dokumentacioni nga Arkivi i Institutit të Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës
- Ligji për Mbrojtjen e Natyrës (Nr. 03/L-233)
- Dokumentacioni nga Drejtoria e Gjeodezisë, Kadastrit dhe Pronës në komunën e Kamnicës
- Libri i Kuq i Florës Vaskulare i Republikës së Kosovës, Prishtinë 2013, Dr. Ferat Rexhepi, Dr. Fadil Millaku, Dr. Elez Krasniqi, Dr. Qazim Pajaziti, Mr. Xhavit Mala, Mr. Naim Berisha
- Atlasi i Bimëve të Kosovës, Dr. Ferat Rexhepi, Dr. Fadil Millaku, Mr. Xhavit Mala, Behxhet Berisha
- Harta topografike e Kosovës 1 : 25000

Përfundim

Kjo arsyeshmëri profesionale e hartuar nga Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës paraqet vetëm një pjesë të punës profesionale të këtij institucioni në lëmin e mbrojtjes së natyrës.

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës do të vazhdojë edhe me tutje të angazhohet në njohjen dhe evidentimin e vlerave të trashëgimisë natyrore dhe do të marrë ato nën mbrojtje. Po ashtu do të realizojë monitorimin e vazhdueshëm të gjendjes së zonave të mbrojtura në territorin e komunës tuaj si dhe në dhënien e mendimeve profesionale në lëmin e mbrojtjes së natyrës.

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës do të jetë gjithmonë i hapur për bashkëpunim edhe për të gjitha çështjet tjera me interes të mbrojtjes së natyrës dhe vlerave të saj.

Me kënaqësi do të pranojmë çdo sugjerim, vërejtje apo këshillë nga ana juaj lidhur me këtë elaborat duke ju sugjeruar që të merrni masa ligjore për mbrojtjen e këtyre vlerave natyrore.

Ju falënderojmë sinqerisht për bashkëpunimin e ofruar gjatë realizimit të punëve në terren dhe në sigurimin e dokumentacionit të nevojshëm në lidhje me këtë çështje.

Në përgatitjen e këtij elaborati morën pjesë:

Udhëheqës i punëve:

Msc. Nexhmije Kamberi – Zyrtare për Biodiversitet

Hulumtimi në terren:

Msc. Nexhmije Kamberi – Zyrtare për Biodiversitet

Besa Berisha, Zyrtare për projekte

Dr. sc. Sami Behrami – Zyrtar për zona të mbrojtura

Shkurte Selimi – Praktikante në IKMN

Vjollca Hajredini – Praktikante në IKMN

Bashkëpunëtor i jashtëm

Musah Ismajli – Zyrtar për Mjedis në komunën e Kamenicës

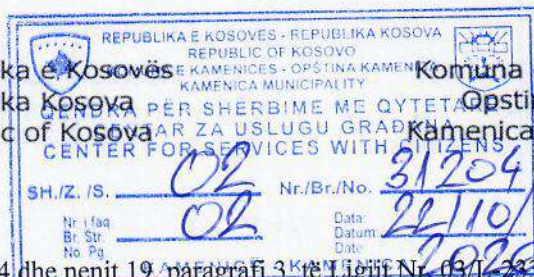
Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës
Agjencia e Kosovës për Mbrojtjen e Mjedisit
Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës

Rr. Luan Haradinaj, ish Rilindja, kati XIV nr. 1403/A
10 000 Prishtine, KOSOVË
Tel. 038 200 33 236
<http://ammk-rks.net>

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës - IKMN

Republika e Kosovës
Republika Kosovo
Republic of Kosovo

Komuna e Kamenicës
Opština Kamenica
Kamenica Municipality

Zyra e Kryetarit

Në mbështetje të nenit 14 dhe nenit 19, paragrafi 3, të Ligjit Nr. 03/L-233 për Mbrojtjen e Natyrës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 85/2010), nenit 12, paragrafi 12.2, dhe nenit 17, shkronja e), të Ligjit Nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 28/2008), si dhe nenit 70, paragrafi 70.1, shkronja h), dhe nenit 82 të Statutit të Komunës së Kamenicës, Sh.01.Nr.20203, të datës 21.06.2023, bazuar në Elaboratin e hartuar nga Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, në vitin 2026, Kryetari i Komunës së Kamenicës, për mbledhjen e rregullt të Kuvendit të Komunës së Kamenicës, që mbahet më _____ 2026, propozon këtë:

PROPOZIM VENDIM

Për mbrojtjen e vlerës së natyrës: „Ahu (Fagus sylvatica)” në fshatin Zajqec të Komunës së Kamenicës si Monument i Natyrës

1. Me këtë vendim merret nën mbrojtje vlera e natyrës „Ahu (Fagus sylvatica)”, që ndodhet në fshatin Zajqec të Komunës së Kamenicës, si Monument i Natyrës i karakterit botanik (në vijim: Monumenti i Natyrës).
 - 1.1. Monumenti i Natyrës përfshin hapësirën përreth tij, me shtrirje prej 12,5 metrash nga të gjitha anët, duke përfshirë projeksionin e kurorës, në një sipërfaqe prej 5 ari.
 - 1.2. Monumenti i Natyrës ka kurorë me pamje karakteristike, vjetërsi të theksuar dhe vlera të tjera natyrore. Ahu ndodhet në koordinatat X – 0540812, Y – 4730027, në lartësi mbidetare prej 963 metrash.
 - 1.3. Lartësia e ahut është rreth 25 metra, perimetri i trungut 4,5 metra, diametri i kurorës 20 metra, ndërsa vjetërsia e tij vlerësohet të jetë rreth 450 vjet.
2. Monumenti i Natyrës ndodhet në pronë shoqërore, në parcelën kadastrale nr. P-71107037-00188-0, në Zonën Kadastrale Zajqec, me sipërfaqe prej 14.273 m², e regjistruar si pronë shoqërore në emër të „Ekonomia e Pyjeve”.
3. Monumenti i Natyrës, sipas kategorizimit të Unionit Ndërkombëtar për Ruajtjen e Natyrës (IUCN), i përket kategorisë III – Monument i Natyrës.
4. Në Monumentin e Natyrës dhe në afërsi të tij, që është pjesë përbërëse e zonës së mbrojtur, nuk lejohen veprimtaritë që rrezikojnë karakteristikat dhe vlerat e tij. Për Monumentin e Natyrës përcaktohet regjimi i mbrojtjes së shkallës së III-të, në kuadër të të cilit përcaktohen masat dhe kushtet e mëposhtme:
 - 4.1. Në Monumentin e Natyrës ndalohen:
 - 4.1.1. Prerja dhe thyerja e degëve, mbledhja e gjethëve dhe e fryteve, kositja e barit, si dhe çdo veprimtari tjetër që ndryshon gjendjen ekzistuese;
 - 4.1.2. Ndezja e zjarrit në sipërfaqen e mbrojtur;
 - 4.1.3. Mbjellja e bimëve me qëllim të gjelbërimit të sipërfaqes së mbrojtur;
 - 4.1.4. Ndryshimi i pamjes së sipërfaqes së mbrojtur;
 - 4.1.5. Grumbullimi i mbeturinave në sipërfaqen e mbrojtur;

- 4.1.6. Kryerja e aktiviteteve të tjera që mund të shkaktojnë ndryshime ose dëmtime të Monumentit të Natyrës;
- 4.1.7. Lëshimi i ujërave të ndotura, si dhe deponimi i mbeturinave dhe i mbetjeve të tjera;
- 4.1.8. Përdorimi i mjeteve kimike për mbrojtjen e bimëve;
- 4.1.9. Ndërrimi i kulturës;
- 4.1.10. Mbjellja e bimëve ose ngritja e objekteve që mund të pengojnë pamjen e Monumentit të Natyrës.
5. Monumenti i Natyrës dhe hapësira rrethuese e tij mund të rregullohen dhe të shfrytëzohen për qëllime të prezantimit, me kusht që destinimet e reja të mos e rrezikojnë Monumentin e Natyrës.
- 5.1. Në Monumentin e Natyrës lejohen:
- 5.1.1. Të gjitha masat e mbrojtjes biologjike dhe teknike të Monumentit të Natyrës, sipas kushteve të përcaktuara nga Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe në bazë të projektit për sanimin e gjendjes së Monumentit të Natyrës, si dhe punët teknike që shërbejnë për mbrojtjen e tij.
6. Për zbatimin e masave dhe kushteve të përcaktuara kujdeset Komuna e Kamenicës, përmes drejtorisë përkatëse.
- 6.1. Komuna është e detyruar që:
- 6.1.1. Monumentin e Natyrës ta mbrojë, ta ruajë dhe ta mirëmbajë në përputhje me kushtet e përcaktuara të mbrojtjes;
- 6.1.2. Në rast të paraqitjes së ndryshimeve që mund të shkaktojnë shkatërrimin e Monumentit të Natyrës ose dëmtimin e vlerave të tij të rëndësishme, ta njoftojë menjëherë Institutin e Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës;
- 6.1.3. Të bëjë shënjimin e kufijve të Monumentit të Natyrës, në përputhje me Rregulloren për shënjimin e zonave të mbrojtura.
7. Planet hapësinore dhe urbanistike, projektet, bazat ekonomike-pyjore dhe dokumentet hidroteknike duhet të harmonizohen me masat dhe kushtet për mbrojtjen e Monumentit të Natyrës.
8. Ky vendim hyn në fuqi 30 (tridhjetë) ditë pas dërgimit në organin mbikëqyrës, në përputhje me nenin 8, lidhur me nenin 9, të Ligjit Nr. 08/L-284 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 24/2024), si dhe nenin 8, lidhur me nenin 9, të Rregullores (QRK) Nr. 03/2026 për Procedurën e Shqyrtimit Administrativ të Akteve të Komunave, dhe pas shpalljes publike në tabelën e shpalljeve ose në ueb-faqen zyrtare të Komunës.

Vendimi t'i dërgohet: Zyrës së Kryetarit, Zyrës së Nënkryetares, Zyrës së Informimit, Zyrës së Përkthimeve, DSHPAIE-së dhe QSHQ- arkivit.

Kryetari i Komunës
Kadri Rahimaj

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

MINISTRIA E MJEDISIT, PLANIFIKIMIT HAPËSINOR DHE INFRASTRUKTURËS
MINISTARSTVO SREDINE, PROSTORNOG PLANIRANJA I INFRASTRUKTURE
MINISTRY OF ENVIRONMENT, SPATIAL PLANNING AND INFRASTRUCTURE

AGJENCIA PËR MBROJTJEN E
MJEDISIT TE KOSOVËS

KOSOVSKA AGENCIJA
ZA ZAŠTITU SREDINE

KOSOVO ENVIRONMENTAL
PROTECTION AGENCY

INSTITUTI I KOSOVËS PËR MBROJTJEN E NATYRËS

ELABORAT:

STUDIMI PËR ARSYESHMËRINË PROFESIONALE PËR MARRJEN NË MBROJTJE
TË VLERËS SË NATYRËS: AHU (*Fagus sylvatica*) NË FSHATIN ZAJÇEC TË
KAMENICËS SI MONUMENT I NATYRËS

Prishtinë, 2026

Hyrje

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës është trashëgimtar i Entit të Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës i themeluar me vendimin mbi ndarjen e Seksionit për Mbrojtjen e Natyrës nga Enti i Kosovës për Mbrojtjen e Monumenteve të Kulturës, (GZ. 42/74) dhe ka vazhduar punën me të njëjtin emër sipas ligjit mbi Entin e Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës (GZ. 15/81).

Në vitin 1988 Kuvendi i Kosovës nxjerrë ligjin për Mbrojtjen dhe zhvillimin e vlerave natyrore dhe të vlerave të krijuara me punë të ambientit të njeriut ("GZK"39/88), ku në nenin 78, paragrafi 2, të këtij ligji është përcaktuar veprimtaria e Entit. Në bazë të këtij ligji një vit më vonë Kuvendi i Kosovës nxjerrë Ligjin për Entin e Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe Mjedisit ("GZK" nr. 38/89).

Pas luftës në Kosovë, në vitin 2000 ish-Enti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe Mjedisit regjistrohet në Administratën e Përkohshme civile të OKB-së me emërtim "Instituti për Mbrojtjen e Natyrës dhe Ambientit të Kosovës".

Nga maji i vitit 2000, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës ka vepruar në kuadër të Departamentit për Mbrojtjen e Mjedisit. Ndërsa pas zgjedhjeve të përgjithshme (2001) dhe formimit të organeve qeverisëse të Kosovës, vepron në kuadër të Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor (Rreg. 2001/19 dhe 2002/5).

Aktualisht Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës vepron në kuadër të Agjencisë së Kosovës për Mbrojtjen e Mjedisit, e cila është themeluar duke u bazuar në Ligjin për Mbrojtjen e Mjedisit (Rreg. 2003/9).

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës¹ në kuadër të veprimtarisë së vetë kryen punët profesionale në mbrojtjen e natyrës që kanë të bëjnë me:

- mbledhjen dhe përpunimin e shënimeve lidhur me mbrojtjen e natyrës
- monitorimin e gjendjes së larmisë biologjike dhe peizazhore dhe propozon masat për mbrojtjen e tyre
- hartimin e bazave afatgjata profesionale të mbrojtjes për llojet e bimëve, kërpudhave dhe shtazëve, tipave të vendbanimeve, ekosistemeve dhe peizazheve

¹ Ligji për Mbrojtjen e Natyrës nr. 03/L-233

- përgatitjen e bazave profesionale për mbrojtjen dhe ruajtjen e pjesëve të natyrës, përkatësisht vlerave të natyrës
- hartimin e bazave profesionale për nevojat e përcaktimit të kushteve për mbrojtjen e natyrës, menaxhimin me zonat e mbrojtura dhe shfrytëzimin e të mirave të natyrës
- kryerjen e analizave statistikore dhe unifikimin e rezultateve si dhe hartimin e raportit për gjendjen dhe mbrojtjen e natyrës
- pjesëmarrje në zbatimin e akteve ndërkombëtare në mbrojtjen e natyrës

Në vitin 2023, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, në kuadër të aktiviteteve të tij ka bërë njohjen dhe evidentimin e vlerave të natyrës në territorin e komunës së Kamenicës.

Në janar të vitit 2026, Instituti i ka propozuar Kuvendit Komunal të Kamenicës iniciativën për shpalljen e vlerave të natyrës nën mbrojtje.

Instituti ka grumbulluar të dhënat e nevojshme për hartimin e bazës profesionale për vënien në mbrojtje të vlerave të natyrës në territorin e komunës së Kamenicës.

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës si organ qendror për mbrojtjen e natyrës, ka përgatitur Elaboratin: **Studimi për arsyeshmërinë profesionale për marrjen në mbrojtje të vlerës së natyrës Ahu (*Fagus sylvatica*) në fshatin Zajçec të Kamenicës, si Monument i Natyrës.**

Përmbajtja

1. Baza profesionale dhe dokumentimi për marrjen në mbrojtje të vlerës natyrore
 - 1.1. Emërtimi i vlerës natyrore
 - 1.2. Lloji i monumentit
 - 1.3. Kategoria e mbrojtjes
 - 1.4. Klasifikimi sipas IUCN-së
 - 1.5. Pozita
 - 1.6. Kufijtë
 - 1.7. Sipërfaqja
 - 1.8. Përshkrimi i vlerës natyrore
 - 1.8.1. Karakteristikat natyrore
 - 1.8.2. Karakteristikat biologjike të llojit *Fagus sylvatica*
 - 1.8.3. Karakteristikat tjera
 - 1.8.4. Karakteristikat bazë të vlerës së mbrojtur natyrore
 - 1.9. Shkalla e rrezikimit
 - 1.10. Historiku i Mbrojtjes
 - 1.11. Konceptet bazë për mbrojtje, zhvillim dhe rregullim
 - 1.12. Organet përgjegjëse për mbrojtje
 - 1.13. Regjimi dhe masat mbrojtëse
 - 1.14. Arsyeimi i Propozimit për Kategorizim
 - 1.15. Propozimi i Kategorisë
 2. Shtojcat
 - 2.1. Dokumentacioni grafik
 - 2.1.1. Harta e vlerës natyrore
 - 2.1.2. Ekstrakti nga fletëposedimi
 - 2.1.3. Kopja e planit
 - 2.2. Dokumentacioni Fotografik
- Referencat

**1. BAZA PROFESIONALE DHE DOKUMENTIMI PËR MARRJEN NË MBROJTJE
LIGJORE TË VLERËS NATYRORE**

Foto 1

1.1. Emërtimi i vlerës natyrore

Ahu (*Fagus sylvatica*) në fshatin Zajçec të komunës së Kamenicës.

1.2. Lloji i monumentit

Monument Natyror me karakter botanik.

(Ligji për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233) Neni 14.

1.3. Kategoria e mbrojtjes

Kategoria e tretë e mbrojtjes (III) – Monument i Natyrës

1. Monumenti i Natyrës është pjesë ose tërësi e pjesëve të pandryshuara të natyrës së gjallë ose të vdekur i cili ka vlerë ekologjike, shkencore, estetike ose kulturo-historike dhe/ose vlera turistike.
2. Monumenti i Natyrës mundet me qenë gjeologjik - paleontologjik, mineralogjik, hidrologjik, strukturë gjeologjike, sediment etj, geomorfologjik - shpella, humnera, muret shkëmbore, hidrologjik-burime, ujë rrjedhë, ujëvarë, liqe, **botanik** - ekzemplarë të rrallë ose të rëndësishëm të botës bimore për një lokalitet, lokalitet i vogël botanik ose zoologjik i rëndësishëm për vlerat e tij shkencore.

(Ligji për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233) Neni 14.

1.4. Klasifikimi sipas IUCN-së

Kategoria e tretë (III).

Monument Natyror (Natural Landmark/Natural Monument)

("Korniza për klasifikimin e zonave të mbrojtura tokësore dhe detare, IUCN, 1990").

1.5. Pozita

Monumenti Natyror Ahu (*Fagus sylvatica*) ndodhet në pronësi shoqërore dhe ka pamje karakteristike.

Sipas matjeve me GPS ahu ndodhet në koordinatat:

X = 0540812

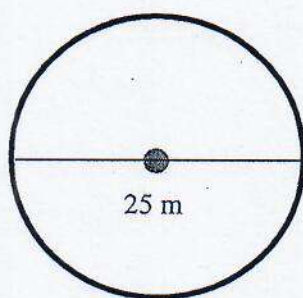
Y = 4730027

Lartësia mbidetare = 963 metra

1.6. Kufijtë

Sipërfaqja ku ndodhet Monumenti i Natyrës Ahu (*Fagus sylvatica*) në fshatin Zajçec të komunës së Kamenicës, gjendet në parcelën 00188-0, zona kadastrale Zajçec, nr. P-71107037-00188-0, me sipërfaqe 14273 m², e regjistruar si pronë shoqërore (Drejtoria për Kadastër, Gjeodezi dhe Pronë, në Kamenicë).

Si kufi për Monumentin e Natyrës – Ahu (*Fagus sylvatica*) në fshatin Zajçec të merret diametri i rrezes rreth 12.5 metra nga të gjitha anët ($S = 500 \text{ m}^2$).

1.7. Sipërfaqja

Sipërfaqja e Monumentit Natyror përfshinë hapësirën në të cilën gjendet Ahu (*Fagus sylvatica*) si dhe hapësirën përreth, si zonë mbrojtëse (zonë buferike). Propozohet për mbrojtje sipërfaqja prej 5 ari.

1.8. Përshkrimi i vlerave

1.8.1 Karakteristikat natyrore

Ahu (*Fagus sylvatica*) në fshatin Zajçec ka vlera natyrore dhe shkencore, kurse vjetërsia dhe përmasat e kurorës janë vlera të rralla natyrore të këtij monumenti.

Ahut (*Fagus sylvatica*) i ka këto karakteristika dendrometrike:

Lartësia.....	rreth 25 metra
Perimetri.....	rreth 4.5 metra
Diametri i kurorës.....	rreth 20 metra
Vjetërsia.....	rreth 450 vite

Gjendja natyrore e ahut është e mirë.

1.8.2. Karakteristikat biologjike të llojit

Karakteristikat e llojit të Ahut (*Fagus sylvatica*)

Ahu (*Fagus sylvatica*) është dru me formë të drejt dhe cilindrik, i cili arrin lartësinë prej 30-45 metra. Ka pamje të bukur dhe është shumë i rëndësishëm në aspektin ekonomik. Pyjet e ahut janë të përhapura në lartësinë mbidetare prej 900-1300 metra, si në masivet e mesme ashtu edhe në masivet e larta. Këto pyje zhvillohen në toka mesatarisht të thella dhe të freskëta, toka acidike në silikate, toka të mesme dhe të thella, në karbonate ose toka renzine në serpentine.

Lëvoren e kanë me ngjyrë të përhitur dhe të lëmuar. Sythet i kanë boshtor 1-3 cm, me mellunga të shumta të vendosura në katër radhë. Gjethet dyrrështore, rënëse, vezake-eliptike, me maje të shkurtër, pykore ose të rrumbullakët në bazë, me 5-9-12 palë të nervurave anësore të plota, të valëzuara, të shogëta ose me qime të mëndafshta buzore, ose mbi nervura të blerta të shndritshme në të dyja faqet 4-10 (-15) x 2.5-7 (-10) cm, me bishtak 5-12 mm. Lulet mashkullore me gathë rruzullore me rrethluleje 4-5 pesëshe të rripëzuara, në lulesa 2-3 lulëshe me bishta të trashë e të shkurtër, me rrezore tre-shtyllore. Frytet trekëndëshe 1-3 në pështjellë 4-vrihujshe, gjembore, të drunjëzuar.

Lulëzimi bëhet në muajin Maj.

Frytet i formon në muajin Shtator-Tetor.

Përdorimi – druri i ahut çmohet me vlera të larta industriale.

1.8.3. Karakteristikat tjera

Ahu (*Fagus sylvatica*) është shumë i rëndësishëm në aspektin pyjor. Përhapet kryesisht në zonat me klimë të freskët e të lagësht. Ky lloj rritet në toka me drenazh të mirë dhe toleron hijen, sidomos në fazat e hershme të zhvillimit. Rritja e ahut është relativisht e ngadaltë në vitet e para, por përshpejtohet me kalimin e kohës. Ka një jetëgjatësi të madhe, duke jetuar zakonisht 200 deri në 300 vjet. Ahu ka rëndësi të madhe ekonomike dhe ekologjike. Pyjet e ahut luajnë një rol shumë të rëndësishëm në mbrojtjen e tokës nga erozioni, ruajtjen e biodiversitetit dhe rregullimin e klimës lokale.

Përveç vlerave natyrore trangu ka edhe vlera tjera të rëndësishme si: estetike, dekorative dhe turistike. Madhësia, pamja estetike e bëjnë këtë trung shumë atraktiv për vizitor.

1.8.4. Karakteristikat bazë të vlerës së mbrojtur natyrore

Ahu (*Fagus sylvatica*) përfaqëson lloj pyjor gjetherënëse dhe ka rol kyç në ekosistemet malore. Përshtatet mirë në mjedise me lagështi të mjaftueshme dhe temperatura të moderuara, duke shmangur zonat shumë të thata ose me klimë ekstreme. Ahu zhvillohet më mirë në toka me strukturë të mirë, të pasura me lëndë ushqyese dhe me reaksion neutral deri pak acid, ku sistemi i tij rrënjor mund të depërtojë thellë dhe të sigurojë qëndrueshmëri të lartë.

Nga pikëpamja biologjike, ahu karakterizohet nga një rritje e rregullt duke formuar kështu strukture pyjore të qëndrueshme. Kur rritet në masive pyjore, ai krijon shtresa të dendura gjethore që kufizojnë zhvillimin e bimësisë. Kjo veçori ndikon drejtpërdrejt në mikroklimën e pyllit, duke ruajtur lagështinë e tokës dhe duke ulur luhatjet e temperaturës. Ripërtëritja natyrore e ahut realizohet kryesisht nëpërmjet farave, të cilat mbijnë mirë në kushte të hijes.

Ahu ka rëndësi të madhe mbrojtëse, pasi që kontribuonë në stabilizimin dhe përmirësimin e cilësisë së tokës, si dhe ruajtjen e ekuilibrit natyror në zonat malore. Në aspektin ekologjik konsiderohet si një indikator i ekosistemeve të shëndetshme pyjore. Prania e tij lidhet me biodiversitet të pasur dhe me funksionim të qëndrueshëm të pyllit, duke e bërë këtë lloj një element të domosdoshëm në menaxhimin dhe ruajtjen afatgjatë të burimeve pyjore.

Ahu (*Fagus sylvatica*) në fshatin Zajçec është trung me vlera të rralla të këtij llojit që mund të gjenden në këtë rajon. Vjetërsia, vitaliteti, përmasat e kërcëllit dhe kurorës e bëjnë këtë trung monument me vlera të rralla natyrore, shkencore dhe turistike.

Duke marrë për bazë këto karakteristika ky trung propozohet për mbrojtje si Monument i Natyrës me karakter botanik.

1.9. Shkalla e rrezikimit

Në afërsi të monumentit nuk ka ndonjë burim të ndotjes që do të mund ta rrezikonte në mënyrë të drejtpërdrejtë atë. Gjendja aktuale natyrore e tij është e mirë dhe në pjesën e kurorës nuk vërehet ndonjë degë e tharë.

1.10. Historiku i mbrojtjes

Gjatë verës së vitit 2023, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, në procesin e njohjes dhe evidentimit të vlerave natyrore në komunën e Kamnicës ka evidentuar Ahun (*Fagus sylvatica*) me Burimin e ujit në fshatin Zajçec, si monument me vlera të rralla natyrore.

Në janar të vitit 2026, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, i ka propozuar Kuvendit Komunal të Kamenicës marrjen nën mbrojtje ahun (Iniciativë për shpalljen e vlerave të natyrës nën mbrojtje).

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës ka grumbulluar të dhënat e nevojshme për hartimin e bazës profesionale për vënien nën mbrojtje të këtij Monumenti të Natyrës.

1.11. Konceptet bazë për mbrojtje, zhvillim dhe rregullim

Sipas Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233, Neni 19, paragrafi 3, Monumentet e Natyrës i shpallë Kuvendi i Komunës në territorin e të cilës gjendet, pas marrjes paraprake të pëlqimit nga Ministria, me qëllim të ruajtjes së vlerave natyrore.

1.12. Organet përgjegjëse për mbrojtje

(Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës; Neni 143 paragrafi 1)

1. Komunitat në pajtim me këtë ligj, strategjinë, programin e mbrojtjes së natyrës dhe dokumentet e rregullimit hapësinor janë të detyruara që të:
 - 2.1. Shpallin zonat e mbrojtura për të cilat janë kompetente;
 - 2.2. Kujdesen për ruajtjen e larmisë biologjike dhe peizazhore për territorin e vet;
 - 2.3. Sigurojnë kushtet për mbrojtjen dhe ruajtjen e zonave të mbrojtura për të cilat janë kompetente;
 - 2.4. Marrin pjesë në procedurën e shpalljes të zonave të mbrojtura të cilat i shpallë Qeveria ose Kuvendi;

- 2.5. Marrin pjesë në hartimin e planeve të menaxhimit me zonat e mbrojtura për të cilat janë kompetente;
- 2.6. Kujdesen për promovimin e mbrojtjes së natyrës dhe japin mbështetje dhe kujdesen për shoqatat, veprimtaria e të cilave është mbrojtja e natyrës;
- 2.7. Përcjellin gjendjen e vlerave të natyrës dhe biodiversitetit, realizojn monitorimin dhe hulumtimin e zonave të mbrojtura për të cilat marrin vendimin për mbrojtjen ligjore, si dhe monitorojn dhe hulumtojnë biodiversitetin në tërë territorin e tyre jashtë zonave të mbrojtura dhe për këtë Ministrisë dhe Institutit i paraqesin raport;
- 2.8. Mbajnë regjistrat për shënimet e rëndësishme për mbrojtjen e natyrës;
- 2.9. Informojnë publikun për gjendjen e natyrës në territorin e vet dhe për masat e ndërmarra për mbrojtjen dhe ruajtjen e saj;
- 2.10. Ofrojnë ndihmë profesionale dhe ndihmë tjetër organeve të pushtetit lokal në mbrojtjen e natyrës në territorin e vet;
- 2.11. Punë të tjera të përcaktuara me këtë ligj dhe aktet nën ligjore të nxjerra prej tij;

1.13. Regjimi dhe masat e mbrojtjes

Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Zajçec i takon kategorisë së tretë të mbrojtjes sipas IUCN-së, si Monument i Natyrës. Për ruajtjen e këtij monamenti duhet respektuar këto masa mbrojtëse.

Ndalohet:

Bazuar në Nenin 14, paragrafi 3, të Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës Nr.03/L –233, në Monumentin e Natyrës dhe në afërsi të drejtpërdrejt të tij që është pjesë përbërëse e zonës së mbrojtur nuk lejohen veprimtaritë të cilat rrezikojnë karakteristikat dhe vlerat e tij.

Lejohet:

Të gjitha masat e mbrojtjes biologjike-teknike të Monumentit të Natyrës nën kushtet të cilat i përcakton Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe në bazë të Projektit për sanimin e gjendjes së monumentit si dhe punët teknike të cilat janë në funksion të mbrojtjes të Monumentit të Natyrës.

1.14. Arsyetimi i propozimit për kategorizim

Propozimi për marrjen nën mbrojtje ligjore të Ahut (*Fagus sylvatica*) në fshatin Zajqec bazohet në vlerat natyrore të tij. Duke u bazuar në atë që është përmendur me lart mund të përfundojmë se Ahu (*Fagus sylvatica*) në fshatin Zajqec i plotëson kushtet të merret nën mbrojtje ligjore si Monument Natyror me karakter botanik.

1.15. Propozimi i kategorisë

Në bazë të nenit 19. të Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233, Instituti Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës propozon që Monumenti i Natyrës i karakterit botanik Ahu (*Fagus sylvatica*) të merret nën mbrojtje në kategorinë e tretë (III-të), sipas IUCN-së, si zonë e mbrojtur kryesisht për qëllime të konservimit të karakteristikave specifike natyrore që posedon.

2. SHTOJCA

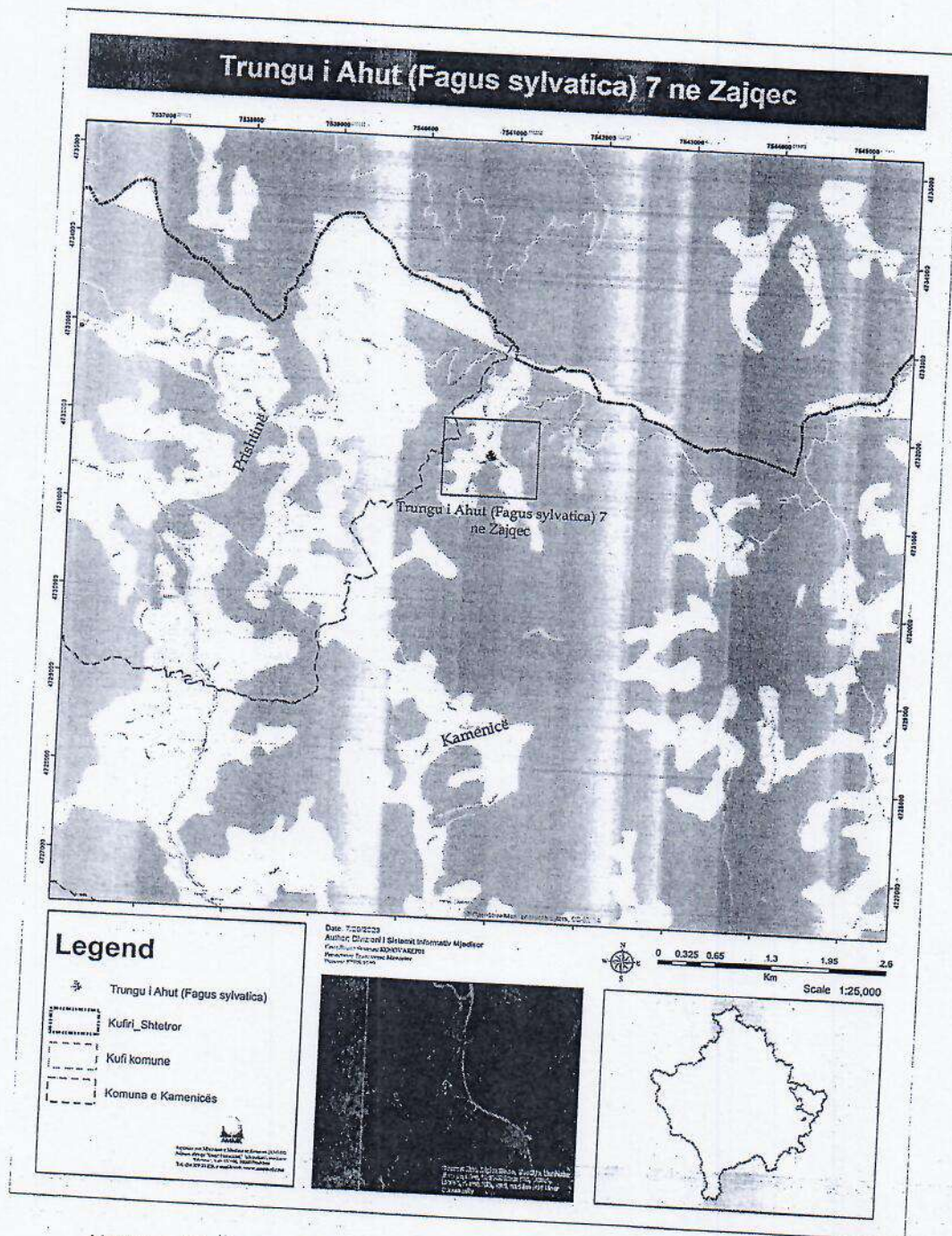
Foto 2

Foto 3

2.1. Dokumentacioni Grafik

2.1. 1. Harta e monumentit të natyrës

Harta e Monumentit Natyror "Ahu (*Fagus sylvatica*)", në Zajqec

2.1.2. Ekstrakt nga fletë posedimi

Republika e Kosovës
Republic of Kosovo
Gjendje: 12.06.2017

Ministria e Brendshme / Ministry of Internal Affairs
Ministria e Ekonomisë, Tregëtisë dhe Tregëtimeve / Ministry of Economy, Trade and Entrepreneurship

AGJENCIA KADASTRALE E KOSOVËS / KOSOVO CADASTRAL AGENCY

CERTIFIKAT / CERTIFICATE

Nr. 041638/13
04.09.2017

NËNJA KADASTRALE / KATASTRALNA JEDINICA / CADASTRAL UNIT : P-71107037-00188-0

Numri i fletës / List of Documents Number: 01638/13
Data dhe shtesa e listës / Data and list of supplements: 01.09.2017 - 1.09
Komuna / Opština / Municipality: KAMENIK / KAMENICA / KAMENICE
Zona krahinore / Krajevska Zona / Cadastre Zone: Zvezd / Zvezda / Zvezd
Zyra Kadastrore Komune / Opštinska Kancelarija Komunalna / Municipal Cadastre Office: P-30107 / K-19 / 70107 / K-19 / 70107 / K-19

A.1.1. DHENAT PËR NËNEN KADASTRAL / PODACI O KATASTRALNOJ JEDINICI / CADASTRAL UNIT DATA

Podaci o fletama i listama i dokumenta / Podaci o fletama i listama i dokumenta / Podaci o fletama i listama i dokumenta	Tipi i fletës / Vrsta dokumenta / List Type	Tipi i prirjes / Vrsta prirja / Property Type	Adresa / Adresa / Address	Shtetësi / Adresa / Address	Prirja / Vrsta / Description	Kufiri i shtetit / Kufiri i shtetit / Boundary	Kufiri i shtetit / Kufiri i shtetit / Boundary
P-71107037-00188-0	PARCELA / PARCELA	Prirje / Vrsta / Property Type	14273				

A.1. ADRESA E NËNIT KADASTRAL / ADRESA KATASTRALNE JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS

Vendi i qendrës / Mesto / Place	Kodi i postës / Pošta / Code	Emri i fletës / Vrsta / Name	Kufiri i shtetit / Kufiri i shtetit / Boundary
STARA GJELT			

Printuar nga: 12.06.2017, ora 12:00 / Printed on: 12.06.2017, 12:00

[illegible][illegible]

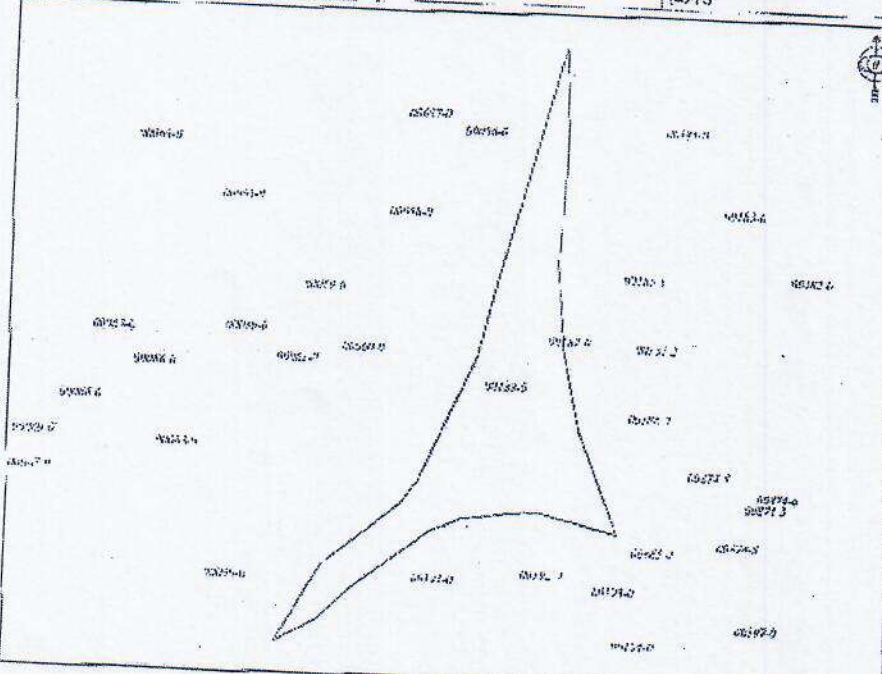
2017-18-19-20

2.1.3. Kopje plani

 REPUBLIKA E KOSOVES / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
 QEVERIA E KOSOVES / VLADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVA
 MINISTRIA E MJEDISIT PLAFIKIMIT HAPCSINOR DHE INFRASTRUKTURES
 MINISTARSTVO ŽIVOTNE SREDINE, PROSTORNOG PLANIRANJA I INFRASTRUKTURE
 MINISTRY OF ENVIRONMENT, SPATIAL PLANNING AND INFRASTRUCTURE
 AGJENCIA KADASTRALE E KOSOVES / KATASTARSKA AGENCIJA KOSOVA / KOSOVA CADASTRAL AGENCY
 KOPJA E PLANIT / KOPIJA PLANA / COPY PLAN

Zyra Kadestrale Komunalit / Opštinska Katastarska Kancelarija / Municipal Cadastral Office : KAMENICE
 Zona Kadestrale / Katastarska Zona / Cadastral Zone : Zaqec

Nr. ardhurica / Nr.	Tipi / Vrsta / Type	Sipërfaqja / Površina / m²
P-71107037-00188-0	Parcela / Parcela / Parcel	14273

Shkallë / Razmera / Scale: 1:2770

P. no. / Ohre / Created:
 Data / Datë / Date: 01.09.2023
 Koha / Vreme / Time: 03:40:10
 Nënshtkrimi / Pjesa / Signature:
 Shënimi / Belet / Note:

Apropo / Miratim / Approval: Drejtori / Direktor / Director
 Nënshtkrimi / Pjesa / Signature:

2.2. Dokumentacioni fotografik

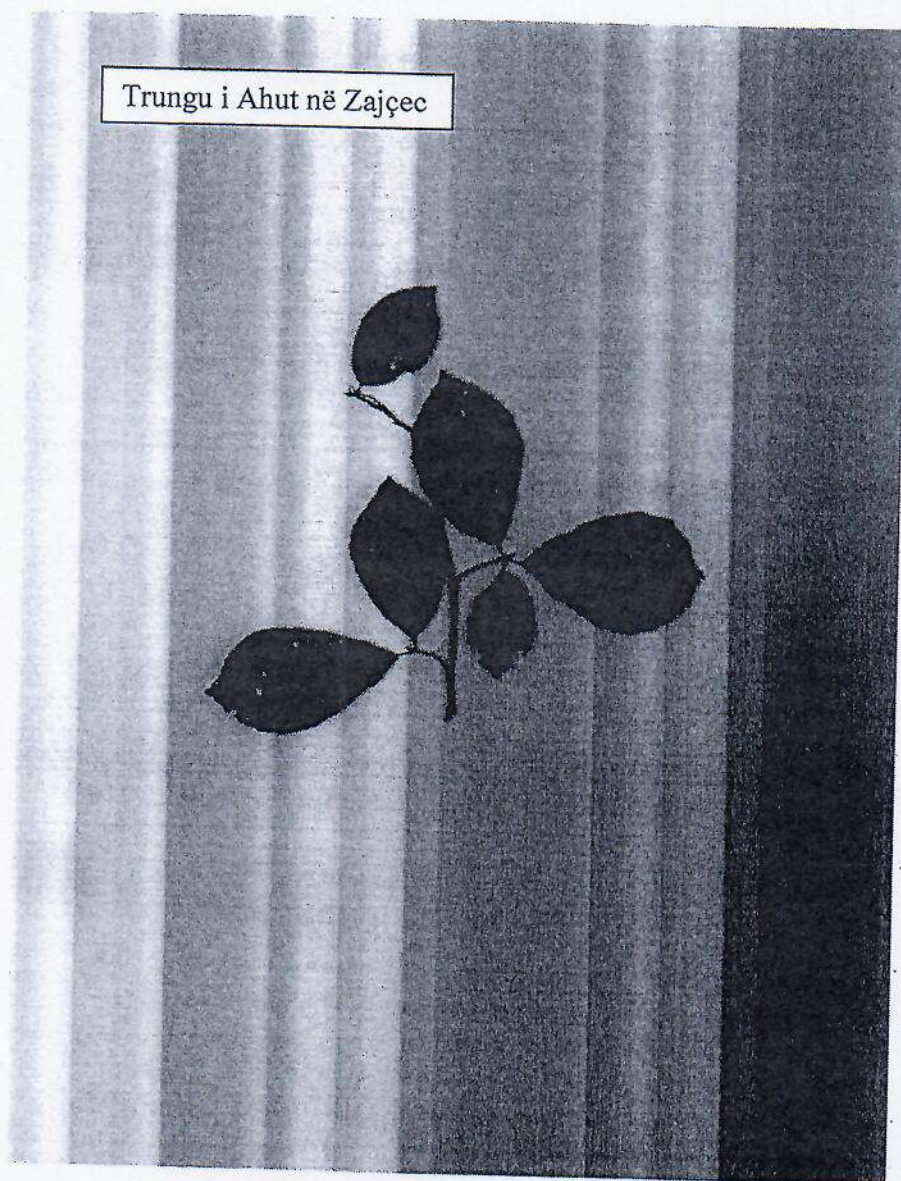

Foto 4. Lenda e *Fagus sylvatica*

Foto 5

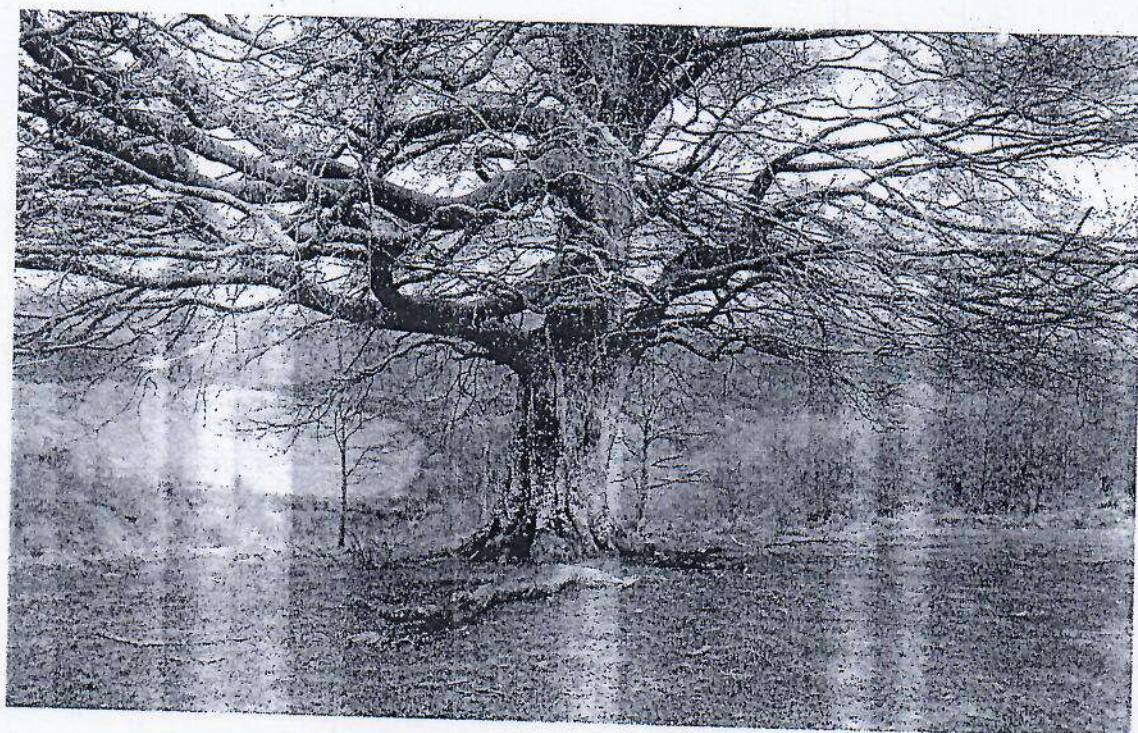

Foto 6

Referencat:

- Dokumentacioni nga Arkivi i Institutit të Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës
- Ligji për Mbrojtjen e Natyrës (Nr. 03/L-233)
- Dokumentacioni nga Drejtoria e Gjeodezisë, Kadastrit dhe Pronës në komunën e Kamnicës
- Libri i Kuq i Florës Vaskulare i Republikës së Kosovës, Prishtinë 2013, Dr. Ferat Rexhepi, Dr. Fadil Millaku, Dr. Elez Krasniqi, Dr. Qazim Pajaziti, Mr. Xhavit Mala, Mr. Naim Berisha
- Atlasi i Bimëve të Kosovës, Dr. Ferat Rexhepi, Dr. Fadil Millaku, Mr. Xhavit Mala, Behxhet Berisha
- Harta topografike e Kosovës 1 : 25000

Përfundim

Kjo arsyeshmëri profesionale e hartuar nga Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës paraqet vetëm një pjesë të punës profesionale të këtij institucioni në lëmin e mbrojtjes së natyrës.

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës do të vazhdojë edhe me tutje të angazhohet në njohjen dhe evidentimin e vlerave të trashëgimisë natyrore dhe do të marrë ato nën mbrojtje. Po ashtu do të realizojë monitorimin e vazhdueshëm të gjendjes së zonave të mbrojtura në territorin e komunës tuaj si dhe në dhënien e mendimeve profesionale në lëmin e mbrojtjes së natyrës.

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës do të jetë gjithmonë i hapur për bashkëpunim edhe për të gjitha çështjet tjera me interes të mbrojtjes së natyrës dhe vlerave të saj.

Me kënaqësi do të pranojmë çdo sugjerim, vërejtje apo këshillë nga ana juaj lidhur me këtë elaborat duke ju sugjeruar që të merrni masa ligjore për mbrojtjen e këtyre vlerave natyrore.

Ju falënderojmë sinqerisht për bashkëpunimin e ofruar gjatë realizimit të punëve në terren dhe në sigurimin e dokumentacionit të nevojshëm në lidhje me këtë çështje.

Në përgatitjen e këtij elaborati morën pjesë:

Udhëheqës i punëve:

Msc. Nexhmije Kamberi – Zyrtare për Biodiversitet

Hulumtimi në terren:

Msc. Nexhmije Kamberi – Zyrtare për Biodiversitet

Besa Berisha, Zyrtare për projekte

Dr. sc. Sami Behrami – Zyrtar për zona të mbrojtura

Shkurte Selimi – Praktikante në IKMN

Vjollca Hajredini – Praktikante në IKMN

Bashkëpunëtor i jashtëm

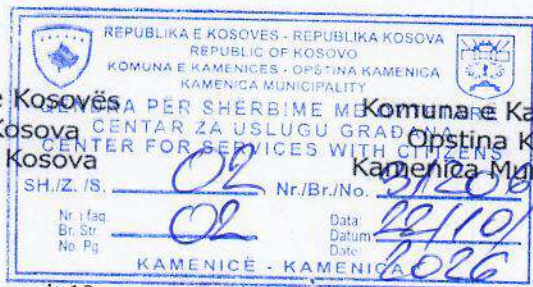
Musah Ismajli – Zyrtar për Mjedis në komunën e Kamenicës

Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës
Agjencia e Kosovës për Mbrojtjen e Mjedisit
Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës

Rr. Luan Haradinaj, ish Rilindja, kati XIV nr. 1403/A
10 000 Prishtinë, KOSOVË
Tel. 038 200 33 236
<http://ammk-rks.net>

Republika e Kosovës
Republika Kosovo
Republic of Kosovo

Zyra e Kryetarit

Në mbështetje të nenit 14 dhe nenit 19, paragrafi 3, të Ligjit Nr. 03/L-233 për Mbrojtjen e Natyrës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 85/2010), nenit 12, paragrafi 12.2, dhe nenit 17, shkronja e), të Ligjit Nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 28/2008), si dhe nenit 70, paragrafi 70.1, shkronja h), dhe nenit 82 të Statutit të Komunës së Kamenicës, Sh.01.Nr.20203, të datës 21.06.2023, bazuar në Elaboratin e hartuar nga Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, në vitin 2026, Kryetari i Komunës së Kamenicës, për mbledhjen e rregullt të Kuvendit të Komunës së Kamenicës, që mbahet më _____ 2026, propozon këtë:

PROPOZIM VENDIM

Për mbrojtjen e vlerës së natyrës: „Ahu (Fagus sylvatica dhe Burimin e ujit nën rrënjë)” në fshatin Tugjec të Komunës së Kamenicës si Monument i Natyrës

1. Me këtë vendim merret nën mbrojtje vlera e natyrës „Ahu (Fagus sylvatica) dhe Burimin e ujit nën rrënjë”, që ndodhet në fshatin Tugjec të Komunës së Kamenicës, si Monument i Natyrës i karakterit botanik dhe hidrologjik (në vijim: Monumenti i Natyrës).
 - 1.1. Monumenti i Natyrës përfshin hapësirën përreth tij, me shtrirje prej 12,5 metrash nga të gjitha anët, duke përfshirë projeksionin e kurorës, në një sipërfaqe prej 5 ari.
 - 1.2. Monumenti i Natyrës ka vlera natyrore dhe shkencore, kurse vjetërsia dhe përmasat e kurorës janë vlera të rralla natyrore të këtij monumenti, ndërsa burimi i ujit ja shton edhe më tepër pamjen dhe vlerën e tij. Ahu dhe burimi i ujit ndodhet në koordinatat X – 0544299, Y – 4730027, në lartësi mbidetare prej 1067 metrash.
 - 1.3. Lartësia e ahut është rreth 27 metra, perimetri i trungut 4.5 metra, diametri i kurorës 15 metra, ndërsa vjetërsia e tij vlerësohet të jetë rreth 450 vjet.
2. Monumenti i Natyrës ndodhet në pronë private, në parcelën kadastrale nr. P-71107076-00026-1, në Zonën Kadastrale Tugjec, me sipërfaqe prej 10731 m², e regjistruar si pronë private.
3. Monumenti i Natyrës, sipas kategorizimit të Unionit Ndërkombëtar për Ruajtjen e Natyrës (IUCN), i përket kategorisë III – Monument i Natyrës.
4. Në Monumentin e Natyrës dhe në afërsi të tij, që është pjesë përbërëse e zonës së mbrojtur, nuk lejohen veprimtaritë që rrezikojnë karakteristikat dhe vlerat e tij. Për Monumentin e Natyrës përcaktohet regjimi i mbrojtjes së shkallës së III-të, në kuadër të të cilit përcaktohen masat dhe kushtet e mëposhtme:
 - 4.1. Në Monumentin e Natyrës ndalohen:
 - 4.1.1. Prerja dhe thyerja e degëve, mbledhja e gjetheve dhe e fryteve, kositja e barit, si dhe çdo veprimtari tjetër që ndryshon gjendjen ekzistuese;
 - 4.1.2. Ndezja e zjarrit në sipërfaqen e mbrojtur;
 - 4.1.3. Mbjellja e bimëve me qëllim të gjelbërimit të sipërfaqes së mbrojtur;
 - 4.1.4. Ndryshimi i pamjes së sipërfaqes së mbrojtur;
 - 4.1.5. Grumbullimi i mbeturinave në sipërfaqen e mbrojtur;

- 4.1.6. Kryerja e aktiviteteve të tjera që mund të shkaktojnë ndryshime ose dëmtime të Monumentit të Natyrës;
- 4.1.7. Lëshimi i ujërave të ndotura, si dhe deponimi i mbeturinave dhe i mbetjeve të tjera;
- 4.1.8. Përdorimi i mjeteve kimike për mbrojtjen e bimëve;
- 4.1.9. Ndërrimi i kulturës;
- 4.1.10. Mbjellja e bimëve ose ngritja e objekteve që mund të pengojnë pamjen e Monumentit të Natyrës.
5. Monumenti i Natyrës dhe hapësira rrethuese e tij mund të rregullohen dhe të shfrytëzohen për qëllime të prezantimit, me kusht që destinimet e reja të mos e rrezikojnë Monumentin e Natyrës.
- 5.1. Në Monumentin e Natyrës lejohen:
- 5.1.1. Të gjitha masat e mbrojtjes biologjike dhe teknike të Monumentit të Natyrës, sipas kushteve të përcaktuara nga Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe në bazë të projektit për sanimin e gjendjes së Monumentit të Natyrës, si dhe punët teknike që shërbejnë për mbrojtjen e tij.
6. Për zbatimin e masave dhe kushteve të përcaktuara kujdeset Komuna e Kamenicës, përmes drejtorisë përkatëse.
- 6.1. Komuna është e detyruar që:
- 6.1.1. Monumentin e Natyrës ta mbrojë, ta ruajë dhe ta mirëmbajë në përputhje me kushtet e përcaktuara të mbrojtjes;
- 6.1.2. Në rast të paraqitjes së ndryshimeve që mund të shkaktojnë shkatërrimin e Monumentit të Natyrës ose dëmtimin e vlerave të tij të rëndësishme, ta njoftojë menjëherë Institutin e Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës;
- 6.1.3. Të bëjë shënjimin e kufijve të Monumentit të Natyrës, në përputhje me Rregulloren për shënjimin e zonave të mbrojtura.
7. Planet hapësinore dhe urbanistike, projektet, bazat ekonomike-pyjore dhe dokumentet hidroteknike duhet të harmonizohen me masat dhe kushtet për mbrojtjen e Monumentit të Natyrës.
8. Ky vendim hyn në fuqi 30 (tridhjetë) ditë pas dërgimit në organin mbikëqyrës, në përputhje me nenin 8, lidhur me nenin 9, të Ligjit Nr. 08/L-284 për Shqyrtimin Administrativ të Akteve të Komunave ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Nr. 24/2024), si dhe nenin 8, lidhur me nenin 9, të Rregullores (QRK) Nr. 03/2026 për Procedurën e Shqyrtimit Administrativ të Akteve të Komunave, dhe pas shpalljes publike në tabelën e shpalljeve ose në ueb-faqen zyrtare të Komunës.

Vendimi t'i dërgohet: Zyrës së Kryetarit, Zyrës së Nënkrjetarës, Zyrës së Informimit, Zyrës së Përkthimeve dhe QSHQ- arkivit.

**Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo**

Qeveria - Vlada - Government

**MINISTRIA E MJEDISIT, PLANIFIKIMIT HAPËSINOR DHE INFRASTRUKTURËS
MINISTARSTVO SREDINE, PROSTORNOG PLANIRANJA I INFRASTRUKTURE
MINISTRY OF ENVIRONMENT, SPATIAL PLANNING AND INFRASTRUCTURE**

**AGJENCIA PËR MBROJTJEN E
MJEDISIT TE KOSOVËS**

**KOSOVSKA AGENCIJA
ZA ZAŠTITU SREDINE**

**KOSOVO ENVIRONMENTAL
PROTECTION AGENCY**

INSTITUTI I KOSOVËS PËR MBROJTJEN E NATYRËS

ELABORAT:

**STUDIMI PËR ARSYESHMËRINË PROFESIONALE PËR MARRJEN NË MBROJTJE
TË VLERËS SË NATYRËS: AHU (*Fagus sylvatica*) DHE BURIMIN E UJIT NËN
RRËNJË NË FSHATIN TUGJEC TË KAMENICËS SI MONUMENT I NATYRËS**

Prishtinë, 2026

Hyrje

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës është trashëgimtar i Entit të Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës i themeluar me vendimin mbi ndarjen e Seksionit për Mbrojtjen e Natyrës nga Enti i Kosovës për Mbrojtjen e Monumenteve të Kulturës, (GZ. 42/74) dhe ka vazhduar punën me të njëjtin emër sipas ligjit mbi Entin e Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës (GZ. 15/81).

Në vitin 1988 Kuvendi i Kosovës nxjerrë ligjin për Mbrojtjen dhe zhvillimin e vlerave natyrore dhe të vlerave të krijuara me punë të ambientit të njeriut ("GZK"39/88), ku në nenin 78, paragrafi 2, të këtij ligji është përcaktuar veprimtaria e Entit. Në bazë të këtij ligji një vit më vonë Kuvendi i Kosovës nxjerrë Ligjin për Entin e Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe Mjedisit ("GZK"nr. 38/89).

Pas luftës në Kosovë, në vitin 2000 ish-Enti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe Mjedisit regjistrohet në Administratën e Përkohshme civile të OKB-së me emërtim "Instituti për Mbrojtjen e Natyrës dhe Ambientit të Kosovës".

Nga maji i vitit 2000, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës ka vepruar në kuadër të Departamentit për Mbrojtjen e Mjedisit. Ndërsa pas zgjedhjeve të përgjithshme (2001) dhe formimit të organeve qeverisëse të Kosovës, vepron në kuadër të Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor (Rreg. 2001/19 dhe 2002/5).

Aktualisht Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës vepron në kuadër të Agjencisë së Kosovës për Mbrojtjen e Mjedisit, e cila është themeluar duke u bazuar në Ligjin për Mbrojtjen e Mjedisit (Rreg. 2003/9).

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës¹ në kuadër të veprimtarisë së vetë kryen punët profesionale në mbrojtjen e natyrës që kanë të bëjnë me:

- mbledhjen dhe përpunimin e shënimeve lidhur me mbrojtjen e natyrës
- monitorimin e gjendjes së larmisë biologjike dhe peizazhore dhe propozon masat për mbrojtjen e tyre
- hartimin e bazave afatgjata profesionale të mbrojtjes për llojet e bimëve, kërpudhave dhe shtazëve, tipave të vendbanimeve, ekosistemeve dhe peizazheve

¹ Ligji për Mbrojtjen e Natyrës nr. 03/L-233

- përgatitjen e bazave profesionale për mbrojtjen dhe ruajtjen e pjesëve të natyrës, përkatësisht vlerave të natyrës
- hartimin e bazave profesionale për nevojat e përcaktimit të kushteve për mbrojtjen e natyrës, menaxhimin me zonat e mbrojtura dhe shfrytëzimin e të mirave të natyrës
- kryerjen e analizave statistikore dhe unifikimin e rezultateve si dhe hartimin e raportit për gjendjen dhe mbrojtjen e natyrës
- pjesëmarrje në zbatimin e akteve ndërkombëtare në mbrojtjen e natyrës

Në vitin 2023, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, në kuadër të aktiviteteve të tij ka bërë njohjen dhe evidentimin e vlerave të natyrës në territorin e komunës së Kamenicës.

Në janar të vitit 2026, Instituti i ka propozuar Kuvendit Komunal të Kamenicës iniciativën për shpalljen e vlerave të natyrës nën mbrojtje.

Instituti ka grumbulluar të dhënat e nevojshme për hartimin e bazës profesionale për vënien në mbrojtje të vlerave të natyrës në territorin e komunës së Kamenicës.

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës si organ qendror për mbrojtjen e natyrës, ka përgatitur Elaboratin: **Studimi për arsyeshmërinë profesionale për marrjen në mbrojtje të vlerës së natyrës Ahu (*Fagus sylvatica*) dhe buriimi i ujit në rrënjë, në fshatin Tugjec të Kamenicës, si Monument i Natyrës.**

Përmbajtja

1. Baza profesionale dhe dokumentimi për marrjen në mbrojtje të vlerës natyrore
 - 1.1. Emërtimi i vlerës natyrore
 - 1.2. Lloji i monumentit
 - 1.3. Kategoria e mbrojtjes
 - 1.4. Klasifikimi sipas IUCN-së
 - 1.5. Pozita
 - 1.6. Kufijtë
 - 1.7. Sipërfaqja
 - 1.8. Përshkrimi i vlerës natyrore
 - 1.8.1. Karakteristikat natyrore
 - 1.8.2. Karakteristikat biologjike të llojit *Fagus sylvatica*
 - 1.8.3. Karakteristikat tjera
 - 1.8.4. Karakteristikat bazë të vlerës së mbrojtur natyrore
 - 1.8.5. Brumi i ujit nën rrënjët e ahut
 - 1.9. Shkalla e rrezikimit
 - 1.10. Historiku i Mbrojtjes
 - 1.11. Konceptet bazë për mbrojtje, zhvillim dhe rregullim
 - 1.12. Organet përgjegjëse për mbrojtje
 - 1.13. Regjimi dhe masat mbrojtëse
 - 1.14. Arsyeimi i Propozimit për Kategorizim
 - 1.15. Propozimi i Kategorisë
2. Shtojcat
 - 2.1. Dokumentacioni grafik
 - 2.1.1. Harta e vlerës natyrore
 - 2.1.2. Ekstrakti nga fletëposedimi
 - 2.1.3. Kopja e planit
 - 2.2. Dokumentacioni Fotografik

Referencat

**1. BAZA PROFESIONALE DHE DOKUMENTIMI PËR MARRJEN NË MBROJTJE
LIGJORE TË VLERËS NATYRORE**

Foto 1

1.1. Emërtimi i vlerës natyrore

Ahu (*Fagus sylvatica*) dhe burimi i ujit nën rrënjë në fshatin Tugjec të Kamenicës.

1.2. Lloji i monumentit

Monument Natyror me karakter botanik dhe hidrologjik.
(Ligji për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233) Neni 14.

1.3. Kategoria e mbrojtjes

Kategoria e tretë e mbrojtjes (III) – Monument i Natyrës

1. Monumenti i Natyrës është pjesë ose tërësi e pjesëve të pandryshuara të natyrës së gjallë ose të vdekur i cili ka vlerë ekologjike, shkencore, estetike ose kulturo-historike dhe/ose vlera turistike.
2. Monumenti i Natyrës mundet me qenë gjeologjik - paleontologjik, mineralogjik, **hidrologjik**, strukturë gjeologjike, sediment etj, gjeomorfologjik - shpella, humnera, muret shkëmbore, hidrologjik–burime, ujë rrjedhë, ujëvarë, liqe, **botanik** - ekzemplarë të rrallë ose të rëndësishëm të botës bimëore për një lokalitet, lokalitet i vogël botanik ose zoologjik i rëndësishëm për vlerat e tij shkencore.

(Ligji për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233) Neni 14.

1.4. Klasifikimi sipas IUCN-së

Kategoria e tretë (III).

Monument Natyror (Natural Landmark/Natural Monument)

("Korniza për klasifikimin e zonave të mbrojtura tokësore dhe detare, IUCN, 1990").

1.5. Pozita

Monumenti Natyror Ahu (*Fagus sylvatica*) dhe burimi i ujit ndodhen në pronësi private dhe kanë pamje karakteristike.

Sipas matjeve me GPS monumenti ndodhet në koordinatat:

X = 0544299

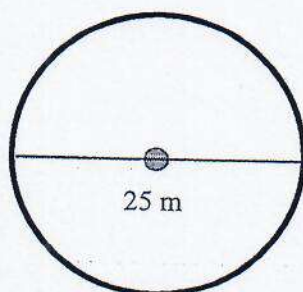
Y = 4730027

Lartësia mbidetare = 1067 metra

1.6. Kufijtë

Sipërfaqja ku ndodhet Monumenti i Natyrës Ahu (*Fagus sylvatica*) dhe burimi i ujit nën rrënjë në fshatin Tugjec të komunës së Kamenicës, gjendet në parcelën 00026-1, zona kadastrale Tugjec, nr. P-71107076-00026-1, me sipërfaqe 10731 m², e regjistruar si pronë private (Drejtoria për Kadastër, Gjeodezi dhe Pronë, në Kamenicë).

Si kufi për Monumentin e Natyrës – Ahu (*Fagus sylvatica*) dhe burimi i ujit nën rrënjë në fshatin Tugjec të merret diametri i rrezes rreth 12.5 metra nga të gjitha anët ($S = 500 \text{ m}^2$).

1.7. Sipërfaqja

Sipërfaqja e Monumentit Natyror përfshinë hapësirën në të cilën gjendet Ahu (*Fagus sylvatica*) dhe burimi i ujit nën rrënjë, si dhe hapësirën përreth, si zonë mbrojtëse (zonë buferike). Propozohet për mbrojtje sipërfaqja prej 5 ari.

1.8. Përshkrimi i vlerave

1.8.1 Karakteristikat natyrore

Ahu (*Fagus sylvatica*) dhe burimi i ujit nën rrënjë në fshatin Tugjec ka vlera natyrore dhe shkencore, kurse vjetërsia dhe përmasat e kurorës janë vlera të rralla natyrore të këtij monumenti. Ndërsa Burimi i ujit ja shton edhe më tepër pamjen dhe vlerën e tij.

Ahut (*Fagus sylvatica*) i ka këto karakteristika dendrometrike:

Lartësia.....rreth 27 metra
Perimetri.....rreth 4.5 metra
Diametri i kurorës.....rreth 15 metra
Vjetërsia.....rreth 450 vite

Gjendja natyrore e monumentit është e mirë.

1.8.2. Karakteristikat biologjike të llojit

Karakteristikat e llojit të Ahut (*Fagus sylvatica*)

Ahu (*Fagus sylvatica*) është dru me formë të drejt dhe cilindrik, i cili arrin lartësinë prej 30-45 metra. Ka pamje të bukur dhe është shumë i rëndësishëm në aspektin ekonomik. Pyjet e ahut janë të përhapura në lartësinë mbidetare prej 900-1300 metra, si në masivet e mesme ashtu edhe në masivet e larta. Këto pyje zhvillohen në toka mesatarisht të thella dhe të freskëta, toka acidike në silikate, toka të mesme dhe të thella, në karbonate ose toka renzine në serpentine.

Lëvoren e kanë me ngjyrë të përhitur dhe të lëmuar. Sythet i kanë boshtor 1-3 cm, me mellunga të shumta të vendosura në katër radhë. Gjethet dyrrështore, rënëse, vezake-eliptike, me maje të shkurtër, pykore ose të rrumbullakët në bazë, me 5-9-12 palë të nervurave anësore të plota, të valëzuara, të shogëta ose me qime të mëndafshita buzore, ose mbi nervura të blerta të shndritshme në të dyja faqet 4-10 (-15) x 2.5-7 (-10) cm, me bishtak 5-12 mm. Lulet mashkullore me gathë rruzullore me rrethluleje 4-5 pesëshe të rripëzuara, në lulesa 2-3 lulëshe me bishta të trashë e të shkurtër, me rrezore tre-shtyllore. Frytet trekëndëshe 1-3 në pështjellë 4-vrihujshe, gjembore, të drunjëzuar.

Lulëzimi bëhet në muajin Maj.

Frytet i formon në muajin Shtator-Tetor.

Përdorimi – druri i ahut çmohet me vlera të larta industriale.

1.8.3. Karakteristikat tjera

Ahu (*Fagus sylvatica*) është shumë i rëndësishëm në aspektin pyjor. Përhapet kryesisht në zonat me klimë të freskët e të lagësht. Ky lloj rritet në toka me drenazh të mirë dhe toleron hijen, sidomos në fazat e hershme të zhvillimit. Rritja e ahut është relativisht e ngadaltë në vitet e para, por përshpejtohet me kalimin e kohës. Ka një jetëgjatësi të madhe, duke jetuar zakonisht 200 deri në 300 vjet. Ahu ka rëndësi të madhe ekonomike dhe ekologjike. Pyjet e ahut luajnë një rol shumë të rëndësishëm në mbrojtjen e tokës nga erozioni, ruajtjen e biodiversitetit dhe rregullimin e klimës lokale.

Përveç vlerave natyrore ahu ka edhe vlera tjera të rëndësishme si: estetike, dekorative dhe turistike. Madhësia, pamja estetike dhe burimi i ujit nën te e bënë këtë trung shumë atraktiv për vizitor.

1.8.4. Karakteristikat bazë të vlerës së mbrojtur natyrore

Ahu (*Fagus sylvatica*) përfaqëson lloj pyjor gjetherënëse dhe ka rol kyç në ekosistemet malore. Përshtatet mirë në mjedise me lagështi të mjaftueshme dhe temperatura të moderuara, duke shmangur zonat shumë të thata ose me klimë ekstreme. Ahu zhvillohet më mirë në toka me strukturë të mirë, të pasura me lëndë ushqyese dhe me reaksion neutral deri pak acid, ku sistemi i tij rrënjor mund të depërtojë thellë dhe të sigurojë qëndrueshmëri të lartë.

Nga pikëpamja biologjike, ahu karakterizohet nga një rritje e rregullt duke formuar kështu strukture pyjore të qëndrueshme. Kur rritet në masive pyjore, ai krijon shtresa të dendura gjethore që kufizojnë zhvillimin e bimësisë. Kjo veçori ndikon drejtpërdrejt në mikroklimën e pyllit, duke ruajtur lagështinë e tokës dhe duke ulur luhatjet e temperaturës. Ripërtëritja natyrore e ahut realizohet kryesisht nëpërmjet farave, të cilat mbijnë mirë në kushte të hijes.

Ahu ka rëndësi të madhe mbrojtëse, pasi që kontribuonë në stabilizimin dhe përmirësimin e cilësisë së tokës, si dhe ruajtjen e ekuilibrit natyror në zonat malore. Në aspektin ekologjik konsiderohet si një indikator i ekosistemeve të shëndetshme pyjore. Prania e tij lidhet me biodiversitet të pasur dhe me funksionim të qëndrueshëm të pyllit, duke e bërë këtë lloj një element të domosdoshëm në menaxhimin dhe ruajtjen afatgjatë të burimeve pyjore.

Ahu (*Fagus sylvatica*) me burimin e ujit nën rrënjë në fshatin Tugjec ka vlera të rralla të këtij llojit që mund të gjenden në këtë rajon. Vjetërsia, vitaliteti si dhe përmasat e kërcellit dhe kurorës e bëjnë këtë monument me vlera të rralla natyrore, shkencore dhe turistike. Duke marrë për bazë këto karakteristika propozohet për mbrojtje si Monument i Natyrës me karakter botanik dhe hidrologjik.

1.8.5. Burimi i ujit nën rrënjët e ahut

Burimi i ujit nën rrënjët e ahut në fshatin Tugjec, të komunës së Kamenicës, përbënë një resurs natyror me rëndësi të veçantë mjedisore, sociale dhe historike për zonën përreth. Ky burim gjendet në një ambient natyror relativisht të paprekur, i rrethuar me vegjetacion karakteristik të kësaj treve, ku uji buron në mënyrë natyrore nga nëntoka dhe del në sipërfaqe nën rrënjët e një ahu shumëvjeçar, i cili ka krijuar kushte natyrore për mbrojtjen dhe ruajtjen e cilësisë së ujit.

Uji i këtij burimi karakterizohet nga pastërtia e lartë, freskia dhe buron gjatë pjesës më të madhe të vitit. Tradicionalisht, ky burim ka pasur rol të rëndësishëm në jetën sociale të komunitetit, kurse për shkak të cilësisë së tij natyrore, burimi ka shërbyer edhe si pikë ndalese për kalimtarët dhe bujqit e zonës.

Nga aspekti mjedisor, burimi nën rrënjët e ahut paraqet një ekosistem të vogël natyror, ku ndërthuren uji, toka dhe vegjetacioni, duke kontribuar në ruajtjen e biodiversitetit lokal. Prania e ahut ndihmon në stabilizimin e tokës përreth burimit dhe në mbrojtjen e tij nga ndotja dhe erozioni. Ky faktor e bënë burimin të rëndësishëm jo vetëm si burim uji, por edhe si element me vlerë ekologjike.

Duke marrë parasysh rëndësinë e tij për komunitetin dhe mjedisin, ky burim paraqet potencial për ruajtje, mirëmbajtje me qëllim mbrojtjen e tij afatgjate dhe përdorimin e qëndrueshëm. Ruajtja e këtij burimi do të kontribuonte në mbrojtjen e trashëgimisë natyrore të fshatit Tugjec dhe në përmirësimin e kushteve të jetesës për banorët e zonës.

1.9. Shkalla e rrezikimit

Në afërsi të monumentit nuk ka ndonjë burim të ndotjes që do të mund ta rrezikonte në mënyrë të drejtpërdrejtë atë. Gjendja aktuale natyrore e tij është e mirë dhe në pjesën e kurorës nuk vërehet ndonjë degë e tharë.

1.10. Historiku i mbrojtjes

Gjatë verës së vitit 2023, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, në procesin e njohjes dhe evidentimit të vlerave natyrore në komunën e

Kamnicës ka evidentuar Ahun (*Fagus sylvatica*) dhe burimin e ujit në fshatin Tugjec, si monument me vlera të rralla natyrore.

Në janar të vitit 2026, Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, i ka propozuar Kuvendit Komunal të Kamenicës marrjen nën mbrojtje të këtij monumenti (Iniciativë për shpalljen e vlerave të natyrës nën mbrojtje).

Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës ka grumbulluar të dhënat e nevojshme për hartimin e bazës profesionale për vënien nën mbrojtje të këtij Monumenti të Natyrës.

1.11. Konceptet bazë për mbrojtje, zhvillim dhe rregullim

Sipas Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233, Neni 19, paragrafi 3, Monumentet e Natyrës i shpallë Kuvendi i Komunës në territorin e të cilës gjendet, pas marrjes paraprake të pëlqimit nga Ministria, me qëllim të ruajtjes së vlerave natyrore.

1.12. Organet përgjegjëse për mbrojtje

(Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës; Neni 143 paragrafi 1)

1. Komunitat në pajtim me këtë ligj, strategjinë, programin e mbrojtjes së natyrës dhe dokumentet e rregullimit hapësinor janë të detyruara që të:
 - 2.1. Shpallin zonat e mbrojtura për të cilat janë kompetente;
 - 2.2. Kujdesen për ruajtjen e larmisë biologjike dhe peizazhore për territorin e vet;
 - 2.3. Sigurojnë kushtet për mbrojtjen dhe ruajtjen e zonave të mbrojtura për të cilat janë kompetente;
 - 2.4. Marrin pjesë në procedurën e shpalljes të zonave të mbrojtura të cilat i shpallë Qeveria ose Kuvendi;
 - 2.5. Marrin pjesë në hartimin e planeve të menaxhimit me zonat e mbrojtura për të cilat janë kompetente;
 - 2.6. Kujdesen për promovimin e mbrojtjes së natyrës dhe japin mbështetje dhe kujdesen për shoqatat, veprimtaria e të cilave është mbrojtja e natyrës;
 - 2.7. Përcjellin gjendjen e vlerave të natyrës dhe biodiversitetit, realizojnë monitorimin dhe hulumtimin e zonave të mbrojtura për të cilat marrin vendimin për mbrojtjen ligjore, si dhe monitorojnë dhe hulumtojnë biodiversitetin në tërë territorin e tyre jashtë zonave të mbrojtura dhe për këtë Ministrisë dhe Institutit i paraqesin raport;

- 2.8. Mbajnë regjistrat për shënimet e rëndësishme për mbrojtjen e natyrës;
- 2.9. Informojnë publikun për gjendjen e natyrës në territorin e vet dhe për masat e ndërmarra për mbrojtjen dhe ruajtjen e saj;
- 2.10. Ofrojnë ndihmë profesionale dhe ndihmë tjetër organeve të pushtetit lokal në mbrojtjen e natyrës në territorin e vet;
- 2.11. Punë të tjera të përcaktuara me këtë ligj dhe aktet nën ligjore të nxjerra prej tij;

1.13. Regjimi dhe masat e mbrojtjes

Ahu (*Fagus sylvatica*) dhe burimi i ujit në rrënjë në fshatin Tugjec i takon kategorisë së tretë të mbrojtjes sipas IUCN-së, si Monument i Natyrës. Për ruajtjen e tij duhet respektuar këto masa mbrojtëse.

Ndalohet:

Bazuar në Nenin 14, paragrafi 3, të Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës Nr.03/L –233, në Monumentin e Natyrës dhe në afërsi të drejtpërdrejt të tij që është pjesë përbërëse e zonës së mbrojtur nuk lejohen veprimtaritë të cilat rrezikojnë karakteristikat dhe vlerat e tij.

Lejohet:

Të gjitha masat e mbrojtjes biologjike-teknike të Monumentit të Natyrës nën kushtet të cilat i përcakton Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës dhe në bazë të Projektit për sanimin e gjendjes së monumentit si dhe punët teknike të cilat janë në funksion të mbrojtjes së Monumentit të Natyrës.

1.14. Arsyetimi i propozimit për kategorizim

Propozimi për marrjen nën mbrojtje ligjore të Ahut (*Fagus sylvatica*) dhe burimit të ujit në rrënjë në fshatin Tugjec bazohet në vlerat natyrore të tij. Duke u bazuar në atë që është përmendur me lart mund të përfundojmë se Ahu (*Fagus sylvatica*) dhe burimi i ujit në fshatin Tugjec i plotëson kushtet të merret nën mbrojtje ligjore si Monument Natyror me karakter botanik dhe hidrologjik.

1.15. Propozimi i kategorisë

Në bazë të nenit 19. të Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës, Nr. 03/L-233, **Instituti Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës propozon që Monumenti i Natyrës i karakterit botanik dhe hidrologjik Ahut (*Fagus sylvatica*) dhe burimi i ujit nën rrënjë të merret nën mbrojtje në kategorinë e tretë (III-të), sipas IUCN-së, si zonë e mbrojtur kryesisht për qëllime të konservimit të karakteristikave specifike natyrore që posedon.**

2. SHTOJCA

Foto 2

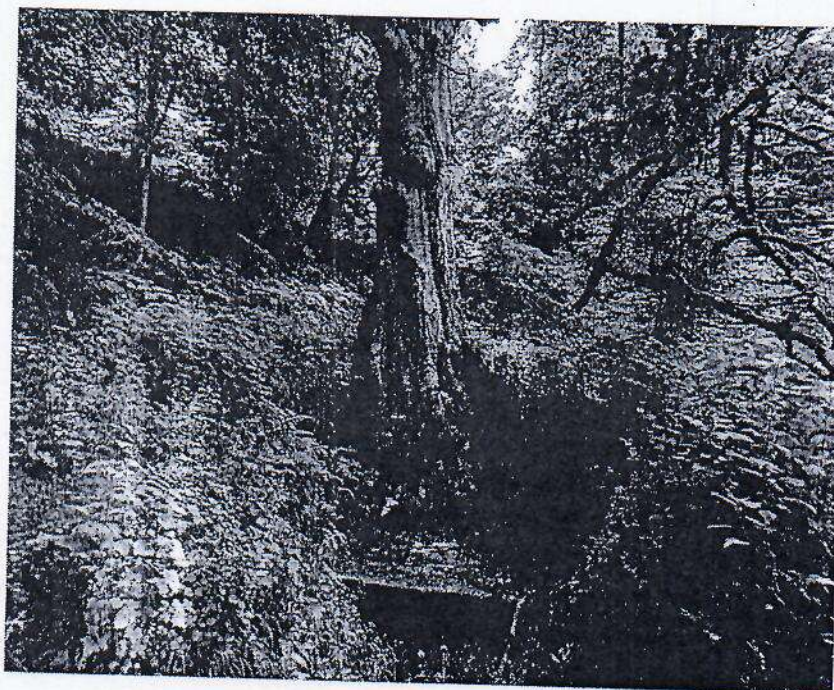
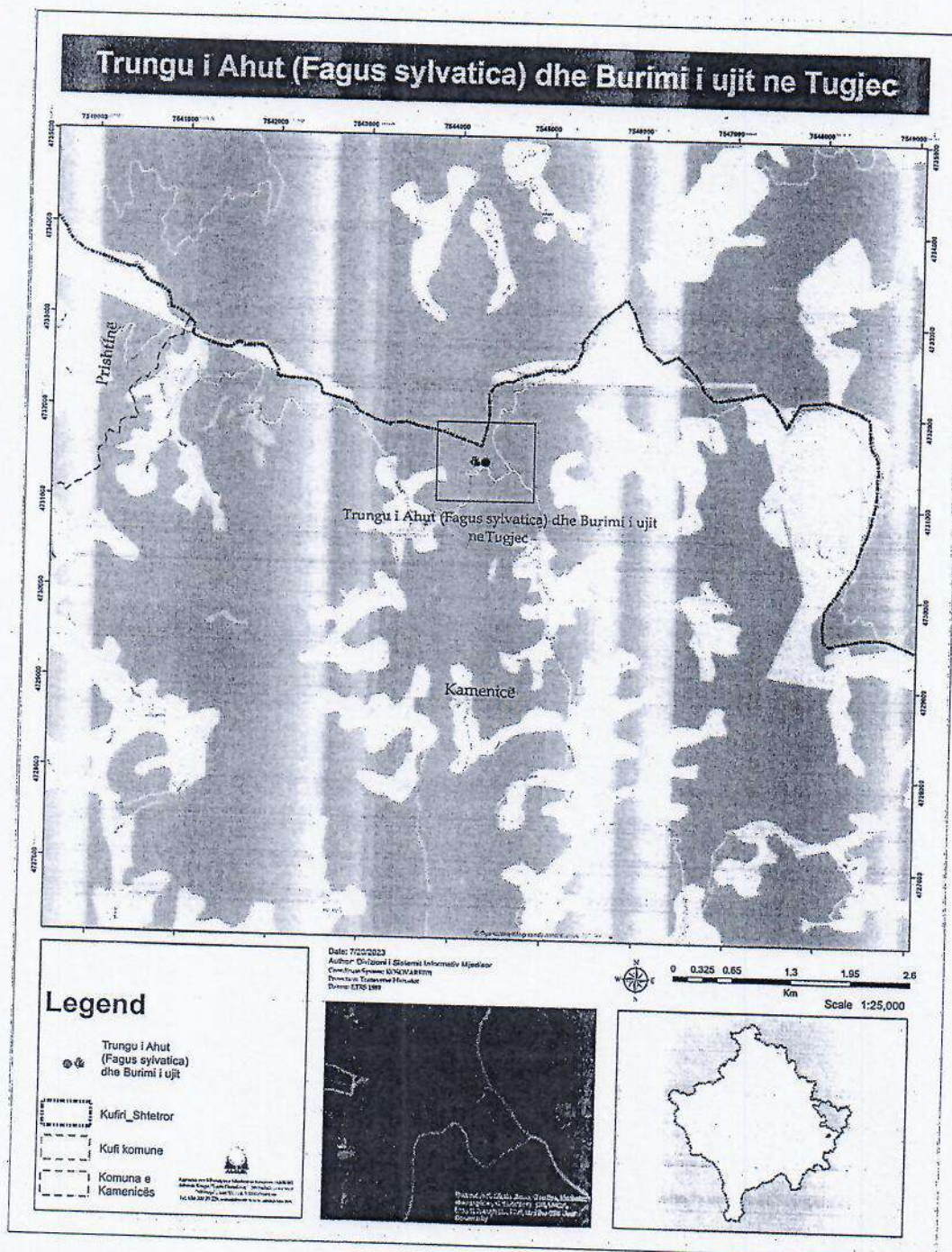

Foto 3

2.1. Dokumentacioni Grafik

2.1. 1. Harta e monumentit të natyrës

Harta e Monumentit Natyror "Ahu (*Fagus sylvatica*) dhe burimi i ujit në rrënjë" në Tugjec

2.1.2. Ekstrakt nga fletë posedimi

Republika e Kosovës
Republic of Kosovo
Qeveria e Kosovës
Government of Kosovo
Ministria e Punëve të Brendshme
Ministry of Internal Affairs
Agjencia Kombëtare e Regjistrimit / State Agency for Land Registry
AGJENCIA KOMBËTARE E REGJISTRIMIT / STATE AGENCY FOR LAND REGISTRY

CERTIFIKATË / CERTIFICATE

NIFSA KADASTRALE / KATASTRAL UNIT / CADASTRAL UNIT : P-71107076-00026-1

Niveli i kështjës / Level of subdivision:
Baza dhe koha e kështjës / Datum and year of subdivision:
Koha e kështjës / Time of subdivision:
Zona kadastrale / Cadastral zone:
Zona kadastrale / Cadastral zone:
Zona kadastrale / Cadastral zone:

A.1.1. DHE DATËT PËR NJËSINË KADASTRALE / PODACI O KATASTRALSKOJ JEDINICE / CADASTRAL UNIT DATA

Niveli i kështjës / Level of subdivision Cikël i kështjës / Subdivision cycle	Tipi i kështjës / Type of subdivision Vendi / Place	Tipi i kështjës / Type of subdivision Vendi / Place	Tipi i kështjës / Type of subdivision Vendi / Place	Tipi i kështjës / Type of subdivision Vendi / Place	Tipi i kështjës / Type of subdivision Vendi / Place	Tipi i kështjës / Type of subdivision Vendi / Place	Tipi i kështjës / Type of subdivision Vendi / Place	Tipi i kështjës / Type of subdivision Vendi / Place	Tipi i kështjës / Type of subdivision Vendi / Place
P-71107076-00026-1	PARCILLA PARCILLA / Parcelle	PARCILLA PARCILLA / Parcelle	PARCILLA PARCILLA / Parcelle	PARCILLA PARCILLA / Parcelle	PARCILLA PARCILLA / Parcelle	PARCILLA PARCILLA / Parcelle	PARCILLA PARCILLA / Parcelle	PARCILLA PARCILLA / Parcelle	PARCILLA PARCILLA / Parcelle

A.1.2. ADRESA E NJËSISË KADASTRALE / ADRESA KATASTRALSKOJ JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS

Vendi i kështjës / Level of subdivision Cikël i kështjës / Subdivision cycle	Vendi i kështjës / Level of subdivision Cikël i kështjës / Subdivision cycle	Vendi i kështjës / Level of subdivision Cikël i kështjës / Subdivision cycle	Vendi i kështjës / Level of subdivision Cikël i kështjës / Subdivision cycle	Vendi i kështjës / Level of subdivision Cikël i kështjës / Subdivision cycle	Vendi i kështjës / Level of subdivision Cikël i kështjës / Subdivision cycle	Vendi i kështjës / Level of subdivision Cikël i kështjës / Subdivision cycle	Vendi i kështjës / Level of subdivision Cikël i kështjës / Subdivision cycle	Vendi i kështjës / Level of subdivision Cikël i kështjës / Subdivision cycle	Vendi i kështjës / Level of subdivision Cikël i kështjës / Subdivision cycle
ADRESA E NJËSISË KADASTRALE / ADRESA KATASTRALSKOJ JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS	ADRESA E NJËSISË KADASTRALE / ADRESA KATASTRALSKOJ JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS	ADRESA E NJËSISË KADASTRALE / ADRESA KATASTRALSKOJ JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS	ADRESA E NJËSISË KADASTRALE / ADRESA KATASTRALSKOJ JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS	ADRESA E NJËSISË KADASTRALE / ADRESA KATASTRALSKOJ JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS	ADRESA E NJËSISË KADASTRALE / ADRESA KATASTRALSKOJ JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS	ADRESA E NJËSISË KADASTRALE / ADRESA KATASTRALSKOJ JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS	ADRESA E NJËSISË KADASTRALE / ADRESA KATASTRALSKOJ JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS	ADRESA E NJËSISË KADASTRALE / ADRESA KATASTRALSKOJ JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS	ADRESA E NJËSISË KADASTRALE / ADRESA KATASTRALSKOJ JEDINICE / CADASTRAL UNIT ADDRESS

Prova e kështjës / Proof of subdivision:
Prova e kështjës / Proof of subdivision:
Prova e kështjës / Proof of subdivision:
Prova e kështjës / Proof of subdivision:
Prova e kështjës / Proof of subdivision:
Prova e kështjës / Proof of subdivision:
Prova e kështjës / Proof of subdivision:
Prova e kështjës / Proof of subdivision:
Prova e kështjës / Proof of subdivision:
Prova e kështjës / Proof of subdivision:

[illegible]

Individual Person	Unit Name	No. personnel E4-E7 E8, N4	Composition of Personnel	Key Personnel Positions Positions Held	Rank with Activities Organizational Activities	Process Description Status	Production Output Description	Activities Description Status
Individuals Person	BLANCHETT Name	10	Composition of Personnel	Key Personnel Positions Positions Held	Rank with Activities Organizational Activities	Process Description Status	Production Output Description	Activities Description Status

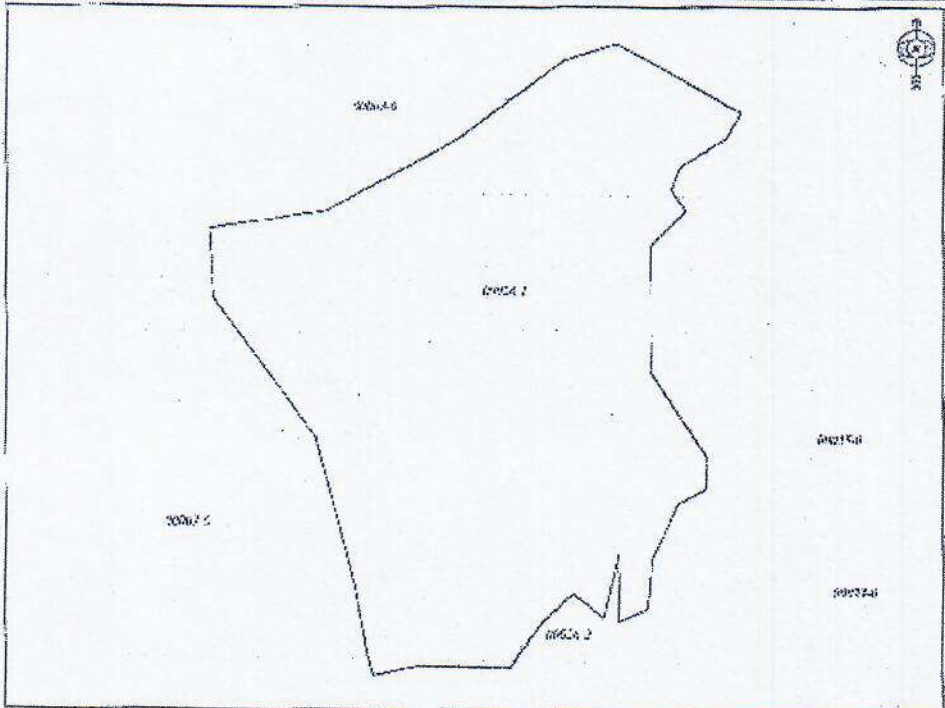
2.1.3. Kopje plani

REPUBLIKA E KOSOVES / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
 QEVERIA E KOSOVES / VILADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVO
 MINISTRIA E MJEDISIT, PLANIFIKIMIT HAPESINOR DHE INFRASTRUKTURES
 MINISTARSTVO ŽIVOTNE SREDINE, PROSTORNOG PLANIRANJA I INFRASTRUKTURE
 MINISTRY OF ENVIRONMENT, SPATIAL PLANNING AND INFRASTRUCTURE
 AGENCIA KADASTRALE E KOSOVES / KATASTRARSKA AGENCIJA KOSOVA / KOSOVO CADASTRAL AGENCY
KOPJA E PLANIT / KOPIJA PLANA / COPY PLAN

Zyra Kadastrale Komunalë / Opštinska Katastarska Kancelarija / Municipal Cadastral Office : KAMENICE
 Zona Kadastrale / Katastarska Zona / Cadastral Zone : Tugace

Njësi/Unitet/Unit	Tipi/Vrsta/Type	Sipërfaqe/Površina/Area m ²
7-71107076-00026-1	Parcelë / Parcela / Parcel	10731

Shkalla/Razmera/Scale: 1:1161

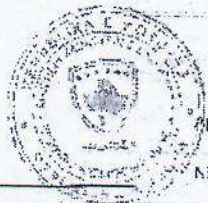
Func./Obrazac/Created:

Data/Date: 04.09.2023

Koha/Vreme/Time: 08:41:33

Nënshkrimi/Note/Signature:

Shënimi/Belshka/Note:

Aprovet/Uravo/Aproved: Drejtor/Direktor/Director

Nënshkrimi/Potpis/Signature:

2.2. Dokumentacioni fotografik

Trungu i Ahut në Tugjec

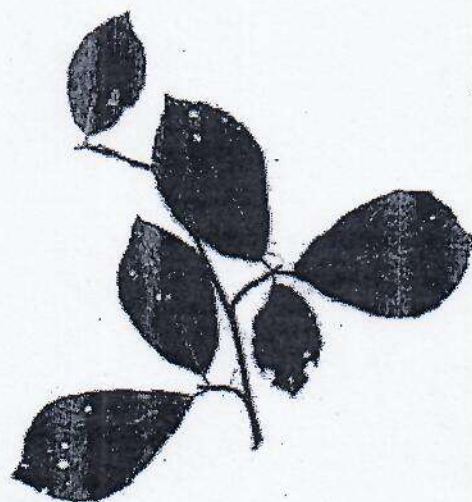

Foto 4. Lenda e *Fagus sylvatica*

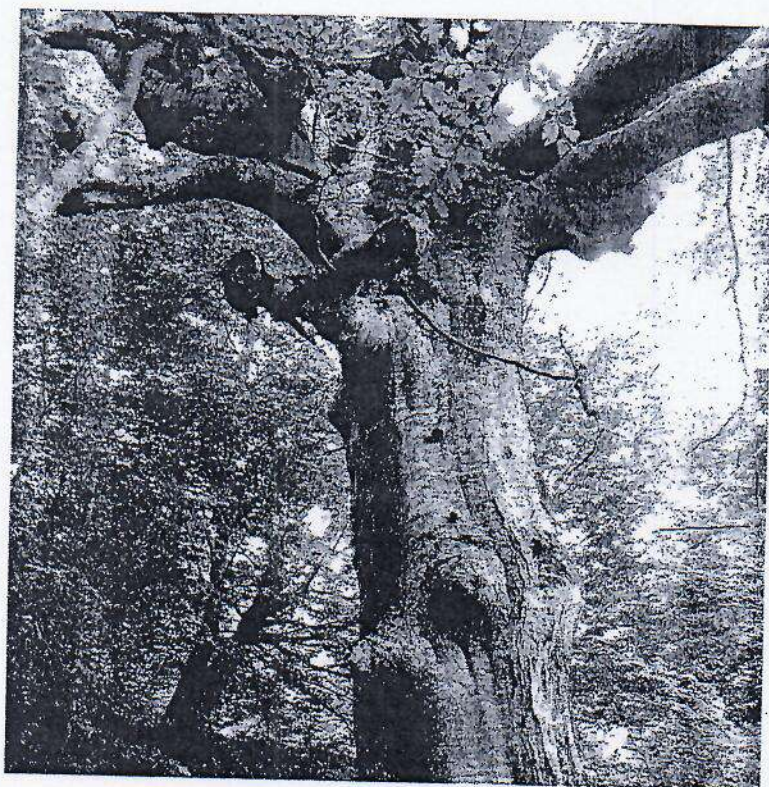

Foto 5

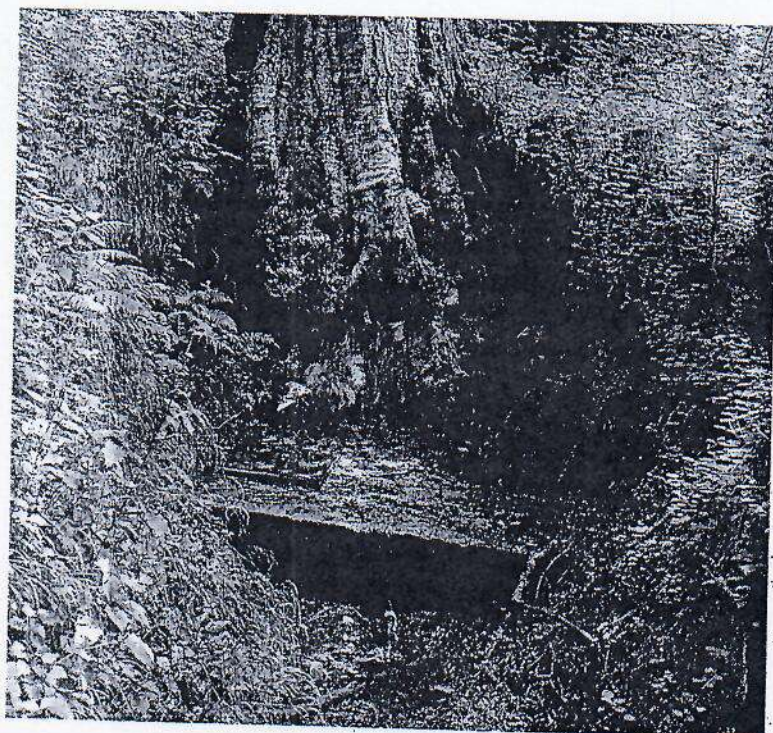

Foto 6

Referencat:

- Dokumentacioni nga Arkivi i Institutit të Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës
- Ligji për Mbrojtjen e Natyrës (Nr. 03/L-233)
- Dokumentacioni nga Drejtoria e Gjeodezisë, Kadastrit dhe Pronës në komunën e Kamnicës
- Libri i Kuq i Florës Vaskulare i Republikës së Kosovës, Prishtinë 2013, Dr. Ferat Rexhepi, Dr. Fadil Millaku, Dr. Elez Krasniqi, Dr. Qazim Pajaziti, Mr. Xhavit Mala, Mr. Naim Berisha
- Atlasi i Bimëve të Kosovës, Dr. Ferat Rexhepi, Dr. Fadil Millaku, Mr. Xhavit Mala, Behxhet Berisha
- Harta topografike e Kosovës 1 : 25000